

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

## Aftale om budget 2022

indgået den 14. september 2021 mellem Venstre, Socialdemokratiet, Socialistisk Folkeparti, Dansk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti, Det Radikale Venstre og Liberal Alliance.

### 1. Indledning

Denne aftale sætter de økonomiske rammer for Region Syddanmark i 2022 og dermed også rammerne for virket i et regionsråd.

Aftalepartierne glæder sig over, at det er muligt fortsat at sikre et stabilt økonomisk fundament og fortsætte den udvikling og retning, som regionsrådet har fremmet i tidligere aftaler, beslutninger og budgetter. Det skaber forudsigelighed og tryghed om rammerne på vores driftsenheder, og det giver et godt afsæt – også for det kommende regionsråd – for at fremme og implementere nye dagsordener og planer.

Det er aftalepartiernes opfattelse, at Region Syddanmark med denne aftale bidrager positivt til de store, nationale og tværgående dagsordener om klima og digitalisering samtidig med, at det er muligt at tilvejebringe målrettede og mærkbare løft på sundhedsområdet og dermed sikre et sundhedsvæsen i fortsat udvikling. Det gælder fx på fødeområdet, i psykiatrien og i forhold til det nære og sammenhængende sundhedsvæsen.

#### 1.1 Budget 2022 løfter sundhedsområdet på en række højt prioriterede områder

Med aftalen om budget 2022 har det været muligt både at sikre budget til de områder, hvor udgifterne stiger i takt med befolkningsudviklingen, fx praksisområdet, medicin og meraktivitet, og samtidig løfte servicen på en række højt prioriterede områder med stor betydning for patienterne.

Således er aftalepartierne enige om et markant løft af fødeområdet ved at prioritere midler til at gennemføre den fødeplan, der netop nu er i høring. Der afsættes midler til mere tid i jordemoderkonsultationen, flere hænder på fødegangene for at mindske antallet af udskudte igangsættelser og til et partnerskab med civilsamfundsorganisationen Mødrehjælpen om rådgivning og støtte til sårbare familier. Herudover afsættes store anlægsmidler til at etablere sansefødestuer, til mor-barn-faciliteter på Kolding Sygehus og til forberedelse af forbedrede fysiske forhold på fødeområdet i Svendborg. Endelig ønsker aftalepartierne, at der etableres to jordemoderledede fødeklিনikker i dels Kolding, dels Odense.

Aftalepartierne er desuden enige om at afsætte midler til kommende planer for hhv. den akutte indsats og indsatsen på hjerteområdet. Hermed styrkes sammenhængen på tværs af sektorer, så borgere med akut opstået sygdom eller skade får det rette tilbud på det rette tidspunkt, ligesom indsatsen for at opdage hjertepatienter tidligere styrkes, og der skabes mere nærhed i behandlingstilbuddene.

Psykiatriområdet er højt prioriteret, og aftalepartierne ønsker yderligere løft af området – under hensyntagen til, at indsatserne skal være forenelige med de initiativer i psykiatriplanen, der er i færd med at blive rullet ud. Der afsættes midler til at permanentgøre den mobile skadestue i Svendborg, til yderligere to intensivsenge samt forbedrede aktivitetstilbud for indlagte. Herudover styrkes telepsykiatrien på ungeområdet, og der er fundet permanent finansiering til tilbud til patienter, der overspiser (BED).

For at understøtte, at sundhedsvæsenet kan drives så effektivt og moderne som muligt og med den sikkerhed, som er nødvendig omkring patientoplysninger m.v., er der desuden prioriteret et stort løft til IT og digitalisering, herunder cybersikkerhed.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Endelig er fundet midler til at styrke det præhospitale beredskab, børneonkologien på OUH, udvidede åbningstider til mammografiscreening samt udvidet samarbejde med Røde Kors' omsorgscenter Svalegangen.

## 1.2 Borgerinddragelse – en naturlig del af processerne

Inddragelse af borgerne er en naturlig del af Region Syddanmarks ønske om at være borgernes og patienternes region og regionens bestræbelser på at gøre det bedste for borgere og patienter.

Det giver bedre løsninger og resultater, når borgerne får mulighed for at bidrage med deres behov, ønsker og holdninger til de politiske beslutninger, fordi borgerne kan bidrage med et meget hverdagsnært perspektiv. Borgerinddragelse er således med til at kvalitetssikre regionsrådets beslutninger og Region Syddanmarks tilbud.

Regionsrådet har løbende arbejdet med borgerinddragelse. Allerede i 2007 inviterede regionen i forbindelse med beslutningerne om den kommende sygehusstruktur borgerne til dialog om "Et sygehusvæsen i verdensklasse". For nylig har borgerne på Ærø deltaget i et pilotprojekt, der inddrager ærøboerne i både dialog og nye veje til at øge deres egen sundhed. Senest har der været holdt virtuelle høringer om regionens råstofplan, ligesom borgerne har været inddraget i Klimafolkemøder og unge-klimacamps i Middelfart. Snart inviteres til borgerinddragelse i grænselandet og til at bidrage til udformning af fremtidens specialiserede sundhedshuse.

Aftalepartierne ønsker, at borgerinddragelsen i Region Syddanmark styrkes yderligere. Inddragelsen skal tænkes ind i de politiske beslutninger, som regionsrådet kommer til at tage de kommende år. Altså i det arbejde, der allerede pågår. Og borgerne skal inddrages i temaer, hvor der er et reelt politisk råderum og på måder, der understøtter det mandat, regionsrådet ønsker at give dem. Fx:

- Dialog for at opnå indsigt
- Idégenerering for at øge handlerum
- Samskabelse for at øge erfaringer og kvalitet i konkrete løsninger.

Det kræver kompetencer og forankring at løfte opgaven med borgerinddragelse som en integreret del af de daglige, politiske processer. Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte et engangsbeløb på 1,2 mio. kr. til en toårig projektlederstilling.

Projektlederen skal medvirke til, at regionsrådet løbende modtager forslag til, hvor regionsrådet med fordel kan inddrage borgerne i dets politiske arbejde. Projektlederen skal ligeledes kunne trække på en værktøjskasse af metoder for borgerinddragelse og sikre forankring bredt i organisationen. Evt. ressourcer til at gennemføre borgerinddragelsesinitiativer finansieres inden for rammerne af de enkelte indsatser. Efter to år gøres der status på erfaringerne med borgerinddragelse.

Aftalepartierne lægger desuden vægt på, at det kommende regionsråd introduceres til arbejdet med borgerinddragelse, herunder Danske Regioners arbejde hermed, og at det nye regionsråd fra starten kan sætte sig eget aftryk på det fremtidige arbejde.

## 1.3 Klima – både på egne enheder og i samarbejde med kommunerne

Aftalepartierne glæder sig over, at der med denne aftale sikres muligheder for at intensivere klimaindsatsen både med ekstra mandskabsressourcer og med målsætning om en pulje til nye pilotprojekter.

Partnerskabet "DK2020 klimahandleplaner for hele Danmark" udgør i dag det centrale omdrejningspunkt for klimainsatsen i hele regionen. Aftalepartierne ser frem til at videreføre og styrke den regionale indsats yderligere.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

På de indre linjer sætter regionens klimastrategi ambitiøse klimamål, herunder at udledningen af klimagasser fra el og varme skal reduceres med mindst 40 pct. i 2030 sammenholdt med 2018. Vejen til at nå målene er bl.a. øget genbrug og genanvendelse, bæredygtige indkøb og energioptimering. De afsatte midler i budget 2020 og 2021 har skabt grundlaget for regionens arbejde med at kunne nå reduktionsmålet.

## 1.4 Region Syddanmark er klar til og glæder sig til samarbejdet i de nye sundhedsklynger

Parallelt med økonomiaftalen for 2022 er indgået en historisk aftale mellem regeringen, Danske Regioner og KL om organiseringen af fremtidens nære sundhedsvæsen.

Det er første skridt på vejen mod en national sundhedsaftale, der skal adressere, at sygdomsmønsteret og alderssammensætningen i befolkningen ændrer sig og understøtte bevægelsen mod, at sygehusene både fokuserer på den specialiserede behandling i sygehusregi og på at understøtte opgaveløsningen uden for sygehuset, så sundhedsydelse kan komme tættere på borgerne – virtuelt eller fysisk, i eget hjem, i kommunerne og hos de praktiserende læger.

Aftalepartierne ser frem til at fortsætte det tætte samarbejde med kommunerne i Syddanmark, som fremadrettet også indebærer udmøntning af fælles midler til tværsektorielle indsatser. Det konstateres med tilfredshed, at regionen med udgangspunkt i et allerede velfungerende samarbejde er godt forberedt til den nye organisering af det politiske og faglige sundhedssamarbejde i sundhedsklynger omkring regionens fire akuthospitaler og det tværgående politiske samarbejde i et nyt sundhedssamarbejdsudvalg.

## 1.5 Fortsat fokus på patientrettighederne

COVID-19 epidemien og den netop afsluttede konflikt på sygeplejerskeområdet har medført længere ventetid på udredning og behandling. Det har medført, at mange patienter vælger og fremadrettet forventes at vælge at tage imod tilbud om at blive omvisiteret til private tilbud.

De enkelte hospitalsafdelinger har mulighed for at få afregning for pukkelaftvikling, når produktionskapaciteten er fuldt genoprettet, hvilket kan være medvirkende til ventelisteafvikling.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at det må forventes, at forbruget af privathospitaler stiger i 2022. Regionsrådet orienteres løbende om udviklingen.

Aftalepartierne er opmærksom på, at der aktuelt er mange patienter, der venter på omvisitering i regional visitation, og lægger vægt på, at der etableres den fornødne kapacitet til, at de patienter, der ønsker det, kan omvisiteres uden unødigt ventetid.

## 1.6 Økonomiaftalen 2022 sætter rammen for budgetaftalen

Budgetaftalen er indgået inden for rammerne af økonomiaftalen for 2022. Økonomiaftalen indebærer et samlet løft for de fem regioner på ca. 1,2 mia. kr. i 2022 til at håndtere de øgede udgifter, der i vid udstrækning følger af den demografiske udvikling, fx øget behandlingsbehov på sygehusene såvel som i praksis og stigende udgifter til medicin mv.

Med aftalen om budget 2022 er på Region Syddanmarks budget for 2022:

- **afsat 169 mio. kr. til at dække stigende udgifter**, bl.a. som følge af den demografiske udvikling
- **prioriteret en styrket indsats på Sundhed for 43,4 mio. kr.**, hvortil kommer anlægsinvesteringer
- **prioriteret 15,5 mio. til digitalisering og cybersikkerhed**, hvortil kommer investeringer på området
- **prioriteret engangsbeløb på i alt 36,2 mio. kr.** inden for råderummet i 2021
- **fastholdt en årlig ramme på 10 mio. kr. til at understøtte den regionale udviklingsstrategi.**

Regeringen har i august 2021 fremlagt sit forslag til finanslov for 2022. Aftalepartierne er enige om at gøre status i forlængelse af finanslovens vedtagelse. Skulle der heri være afsat midler til initiativer eller

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

indsatser, som allerede er prioriteret med nærværende aftale, er der enighed om i fællesskab at prioritere de derved frigjorte midler.

## 2. Politiske valg er grundlag for en stabil økonomi

De seneste års stabile retning og positive udvikling i Region Syddanmark skal fastholdes.

Der er i Region Syddanmark truffet konkrete, politiske valg om den måde, regionen arbejder med langsigtet og holdbar økonomisk planlægning og styring på. Som konsekvens har regionen en stabil, økonomisk situation, som skaber forudsigelighed og tryghed om rammerne for vores driftsenheder.

Aftalepartierne noterer sig, at medarbejdersiden i Hovedudvalget tilsvarende betoner vigtigheden af at fastholde og fortsætte denne linje med økonomisk stabilitet.

Aftalepartierne lægger afgørende vægt på at videreføre denne tilgang til budgetlægningen. Budgettet skal være robust, at det i det enkelte år er muligt at håndtere uforudsete/uforudsigelige udsving i udgifterne, bl.a. som værn mod uheldsmæssige "stop-and-go" situationer eller sparerunder. Samtidig bidrager løbende konsolidering til at skabe råderum til fx bygningsvedligeholdelse og renoveringer, investeringer i apparatur, it og inventar samt energioptimering, klimasikring, grøn omstilling o.lign.

Aftalepartierne er enige om at fastholde:

- at regionen centralt finansierer sygehusenes stigende udgifter til sygehusmedicin, lægelige artikler m.v., og at der budgetteres på et niveau, så den forventede udgiftsudvikling på disse områder dækkes
- at konsolidering løbende bidrager til at aflaste udgiftspresset på regionens samlede, økonomiske rammer i de kommende år
- at konsolidering målrettet – og på den måde det nu engang lader sig gøre indenfor budgetlovens rammer – bidrager til bedst muligt at håndtere de store engangsudgifter, der vil være forbundet med indflytningen på Det nye OUH
- at medicinsk udstyr m.v. løbende udskiftes og fornyes på et tilstrækkeligt niveau, så regionen ikke skubber et efterslæb af vedligehold og fornyelse foran sig.
- at regionens finansieringsmodel fastholdes. Den løbende meraktivitetspulje sikrer finansiering af garantiklinikkerne som led i det fortsatte fokus på at afvikle opbyggede ventelister og overholde patientrettighederne og giver samtidig mulighed for i året at adressere områder med væsentlig opdrift
- at teknologibidraget i vid udstrækning fastholdes på afdelingerne som bidrag til at løfte deres populationsansvar og imødegå det demografiske pres.

Aftalepartierne er på den baggrund enige om i 2021 at konsolidere regionens drifts- og anlægsrammer, bl.a. ved at fremrykke indkøb af medicin, indfri leasingforpligtelser og genforsikre pensionsforpligtelsen over for tjenestemænd m.v. Formålet hermed er at bidrage til råderum til politiske prioriteringer i 2022 og til at håndtere engangsudgifter frem mod indflytningen på Det nye OUH.

### 2.1 Dækning af stigende udgifter som følge af demografi m.v. på 169 mio. kr.

En stor del af det råderum, der følger af økonomiaftalen, går til at dække stigende udgifter, der i vid udstrækning er demografisk betinget.

Det drejer sig fx om øget aktivitet på praksisområdet og afregning for meraktivitet, bl.a. for at leve op til patientrettighederne. Men udgifterne stiger også på andre områder, fx til lægelig videreuddannelse. For Region Syddanmark drejer det sig om **i alt 169 mio. kr. årligt**.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 2.2 Finansieringsmodel – Sundhed

Aftalepartierne er enige om at videreføre regionens finansieringsmodel i 2022. Modellen indebærer, at sygehusene i udgangspunktet er rammestyrede med populationsansvar.

I økonomiaftalen for 2022 indgår et årligt teknologibidrag, som forudsættes tilvejebragt via løbende gevinster ved at modernisere og udvikle opgaveløsningen, bl.a. via ny teknologi, nye behandlingsmetoder og forbedrede arbejdsgange samt effektive indkøb. For Region Syddanmark svarer det i 2022 til 86 mio. kr.

Jf. økonomiaftalen fastholdes gevinsterne på sundhedsområdet som bidrag til prioritering af bedre behandling og kapacitet og tages dermed ikke ud af det regionale udgiftsloft. Der er fulde frihedsgrader for regionerne til at tilvejebringe teknologibidraget gennem realisering af løbende gevinster ved modernisering og udvikling af opgaveløsningen, ofte over en flerårig periode.

Aftalepartierne er enige om at fastholde teknologibidraget på de syddanske sygehuse som bidrag til, at disse kan håndtere deres populationsansvar i lyset af den udgiftsopdrift, der følger af den demografiske udvikling m.v. Bidraget "høstes" som udgangspunkt altså ikke, men indebærer, at de syddanske sygehuse forventes løbende at udvikle og optimere patientbehandlingen, arbejdsgangene m.v.

Teknologibidraget kan også indfries via administrative besparelser, og der har gennem flere år været fokus på, at disse reduceres eller holdes i ro på trods af stigning i aktiviteten.

I finansieringsmodellen indgår, at der fortsat afregnes for meraktivitet på udvalgte områder. Det gælder i forhold til de såkaldte garantiklinikker for at overholde patientrettighederne, men fx også på områder med usikkerhed om aktiviteten eller områder under opbygning. Endelig dækkes sygehusenes stigende udgifter til implantater m.v. Sygehusenes indkøbsbesparelser, der udgør en del af teknologibidraget, medgår til at finansiere afregningen for meraktivitet.

Regionsrådet fastlægger i december 2021, hvilke områder der i 2022 omfattes af aktivitetsafregning.

Den hidtidige statslige aktivitetspulje er fra 2019 afløst af en ny nærhedsfinansiering.

Aftalepartierne noterer sig, at der er igangsat initiativer, som bidrager til, at der i Region Syddanmark arbejdes i den rigtige retning for at opfylde de opstillede mål for nærhedsfinansieringen. Status herfor indgår i den løbende økonomi- og aktivitetsrapportering til regionsrådet.

## 3. Et sundhedsvæsen i fortsat udvikling til gavn for patienterne

For aftalepartierne er det afgørende, at det syddanske sundhedsvæsen til stadighed opnår nye resultater, søger faglig udvikling, stærke samarbejder og skaber forbedringer i dagligdagen – alt sammen til gavn for patienterne.

Regionens pejlemærker sætter rammen for udviklingen af det syddanske sundhedsvæsen. Pejlemærkerne er robuste og adresserer de udviklingstrends og paradigmer, der forventes at skulle indgå i den kommende nationale sundhedsaftale. Aftalepartierne noterer sig, at regeringen vil invitere Folketingets partier til forhandlinger om en sundhedsaftale, der skal sikre en holdbar udvikling af sundhedsvæsenet i lyset af en udvikling med flere ældre og kronisk syge og med fokus på styrket sammenhæng, nærhed og lighed.

Ultimo 2021 forelægges regionsrådet som led i sundhedsplanarbejdet forslag til indsatsområder i 2022. Forslaget vil dels indeholde indsatser, som indgår i nærværende aftale, dels videreførelse af relevante indsatser for 2021 samt evt. forslag til yderligere indsatser.

Aftalepartierne er enige om at prioritere en styrkelse af indsatsen på følgende områder:

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 3.1 Sundhed – Somatik

### 3.1.1 En god start på livet – løft af indsatsen på fødeområdet

Forslag til ny fødeplan er sendt i høring. Den endelige plan ventes godkendt af regionsrådet i december 2021. Overordnet bygger forslaget på en vision om, at Region Syddanmark leverer en svangreomsorg, som bidrager til sunde mødre og raske børn, samt styrker familierne til en god start på livet.

Fødeplanen skal være retningsgivende for regionens håndtering af udfordringer og prioritering af indsatser. På baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger indeholder forslaget i alt 37 indsatser inden for syv områder, der vurderes af særlig betydning: Medinddragelse og samarbejde med familien, Patientforløb i et tværfagligt og tværsektorielt perspektiv, Lighed i sundhed, Digitalisering og udbredelse af digitale løsninger, Monitorering, udvikling og forskning, Rekruttering, fastholdelse, kompetenceudvikling og specialisering samt Kapacitet og organisering.

Til at implementere den kommende fødeplan afsættes 5,6 mio. kr. i 2022, stigende til 11,6 mio. kr. årligt fra 2024. Jf. høringsudkastet til fødeplanen forventes midlerne bl.a. at gå til at udvide den afsatte tid i første jordemoderkonsultation, individuel fødselssamtale til alle førstegangsfødende samt flergangsfødende ved behov, styrkelse af ”kendt jordemoder ordning”, så flere kan føde med en kendt jordemoder, og indsatser til at nedbringe antallet af udskudte igangsættelser. Herudover afsættes engangsbeløb på 6,0 mio. kr. til at understøtte implementeringen de første år.

Sundhedsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

Som led i at sikre moderne, fysiske rammer ombygges samtlige 38 fødestuer i Aabenraa, Esbjerg, Kolding, Odense og Svendborg til sansefødestuer, der skal give et bedre fødemiljø. Erfaringerne hermed i Region Syddanmark og andre regioner er, at der blandt de fødende er stor tilfredshed med sansefødestuerne, og at de også har en positiv effekt på jordemødrenes arbejdsforhold og trivsel. Der afsættes rådighedsbeløb på 15,4 mio. kr. hertil, finansieret af prioriteringspuljen, anlæg.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger forslag til projekter.

Desuden afsættes 65,0 mio. kr. til om- og nybygning af neonatal-, barsels- og fødeafsnittene på Kolding Sygehus, jf. afsnit 6.8. Modernisering af fødeafdelingen på Svendborg Sygehus indgår tilsvarende i den kommende generalplan for sygehuset, jf. 7.6.

Aftalepartierne ønsker, at der indgås en partnerskabsaftale med Mødrehjælpen, der har erfaring med rådgivning og specialiseret støtte til sårbare familier. Aftalen skal omfatte åben, tværfaglig rådgivning med fysisk tilstedeværelse på sygehusenes samt mulighed for gruppeforløb. Partnerskabsaftalen indgås for en to-årig periode med afsluttende evaluering og anbefaling omkring evt. ny partnerskabsaftale.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt til en partnerskabsaftale.

Sundhedsudvalget fremlægger forslag hertil.

Antallet af fødsler stiger, og allerede i 2021 ventes et stigende antal fødsler især på Odense Universitets-hospital og Sygehus Lillebælt. For økonomisk at håndtere dette er aftalepartierne på den baggrund enige om at indføre aktivitetsafregning, så der fra 2021 afregnes i forhold til udviklingen i antal fødsler på de enkelte sygehuse. Udgiften hertil, inkl. øget beredskab, anslået i størrelsesordenen 10 mio. kr. årligt, finansieres via meraktivitetspuljen. Forretningsudvalget fremlægger i efteråret 2021 sag herom.

I en situation med øget aktivitet på fødestederne er der desuden enighed om at etablere to jordemoder-ledede fødeklিনikker i Region Syddanmark med det formål at give kvinderne flere valgmuligheder i relation til deres fødsel. Målgruppen for fødeklинikkerne er gravide med en ukompliceret graviditet og forventet



# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

ukompliceret fødsel. Den ene jordemoderledede fødeklinik etableres som regionalt drevet såkaldt "in-house" fødeklinik på Det nye OUH.

I forhold til den anden fødeklinik er der et flertal af partierne, bestående af V, DF, K og R, der ønsker indgået aftale om en privat fødeklinik i Trekantsområdet med placering i Kolding, så der er kort afstand til fødeafdelingen, hvis der opstår behov for akut overflytning af den fødende eller barnet. Det foreslås, at den private fødeklinik kan varetage op til 200 fødsler årligt, og at tilbuddet evalueres i et samarbejde mellem regionen og den private klinik efter tre år.

Et mindretal, bestående af S og SF ønsker ikke, at der indgås aftale med en privat samarbejdspartner om fødeklinikken, men ønsker en regionalt drevet klinik. Et mindretal bestående af LA ser gerne, at der indgås aftale med en privat samarbejdspartner om en fødeklinik, men ønsker ikke, at der arbejdes med fødeklinikker beliggende udenfor sygehusmatriklerne.

Fødeklinikkerne, inkl. engangsudgifter, finansieres via meraktivitetspuljen.

## **3.1.2 Styrket sammenhæng i den akutte indsats**

Forslag til ny akutplan har netop været i høring. Det endelige forslag behandles i regionsrådet i december 2021 og januar 2022.

Akutplanen beskriver indsatser i Region Syddanmark for at sikre sammenhæng på tværs af sektorer, så borgere med akut opstået sygdom eller skade får det rette tilbud på det rette tidspunkt, uanset om det er hjælp til egenomsorg, hjælp fra kommunal akutfunktion, besøg hos eller af egen læge eller vagtlæge, akut ambulans besøg på sygehus eller indlæggelse.

Akutplanen baserer sig på Sundhedsstyrelsens anbefalinger til organisering af den akutte sundhedsindsats samt på Danske Regioners udspil på området. Forslaget omfatter i alt 32 indsatsområder vedr. Organisering og procedurer, Udbredelse af værktøjer, Styrket samarbejde, Information, kommunikation og videndeling samt Investering og udvikling.

Til at implementere den kommende akutplan afsættes 6,6 mio. kr. i 2022, stigende til 18,6 mio. kr. årligt fra 2025. Desuden afsættes rådighedsbeløb på 5,2 mio. kr. til engangsudgifter, finansieret af prioriteringsrammen, anlæg.

Sundhedsudvalget, Psykiatri- og Socialudvalget, Udvalget for det nære sundhedsvæsen samt Præhospitalsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

## **3.1.3 Styrket indsats for hjertepatienter**

Regionsrådet behandler i efteråret 2021 forslag til ny plan for hjerteområdet.

Forslaget sigter mod bedre behandling af hjertepatienter i Region Syddanmark, så flere hjertepatienter skal opdages tidligere, og der skal skabes mere nærhed i behandlingstilbuddene. Også indsatser mod angst og depression blandt hjertepatienter indgår forslaget. Endelig omfatter forslaget indsatser vedr. rekruttering, fastholdelse, kompetenceudvikling og specialisering for at styrke kompetencerne på hjerteafdelingerne.

Forslaget er udarbejdet med afsæt i Danske Regioners udspil i samarbejde med Hjerteforeningen "20 slag for hjerterne".

Til at implementere den kommende hjerteplan afsættes 3,75 mio. kr. årligt. Desuden afsættes rådighedsbeløb på 3,5 mio. kr. til etableringsudgifter, finansieret af prioriteringsrammen, anlæg.

Sundhedsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Samtidig styrkes indsatsen vedr. opsporing af familiær hyperkolosterolæmi. Udgiften hertil anslås at være i størrelsesordenen 10-20 mio. kr. årligt og finansieres via meraktivitetspuljen.

## **3.1.4 Det syddanske overvægtsinitiativ og multisygdom**

Aftalepartierne noterer sig med tilfredshed, at det syddanske overvægtsinitiativ er kommet godt fra start. Resultaterne af initiativet ventes evalueret i løbet af 2022.

Aftalepartierne ser frem til, at Sundhedsudvalget drøfter evalueringen med henblik på, at forslag om at udbrede det syddanske overvægtsinitiativ indgår i budgetlægningen for 2023.

Analyse og kortlægning af multisygdom påbegyndes i efteråret 2021. Heri indgår evalueringen af det syddanske overvægtsinitiativ.

## **3.1.5 Lægeuddannelsen i Esbjerg**

Aftalepartierne glæder sig over, at den nye lægeuddannelse i Esbjerg er kommet godt fra start. Aftalepartierne anerkender det store arbejde, der er præsteret fra Sydvestjysk Sygehus side, og ønsker at være med til at skabe gode vilkår for uddannelsens særlige fokus på at sikre en god overgang fra studie til ansættelse via stamafdelingskoncept og undervisning i compassion.

I forlængelse af aftalen om budget 2021 afsættes derfor 1,0 mio. kr. om året til at gennemføre den vejledning, som den enkelte studerende kommer til at få i stamafdelingerne. Herudover afsættes engangsbeløb på 1,0 mio. kr. til at dække opstart af den nye uddannelse.

## **3.1.6 OUH – et universitetshospital med regionalt ståsted og national og international rækkevidde**

Sundhedsstyrelsens forsøg på at samle behandling af børn med kræft ét sted i landet har understreget, at det er helt afgørende til stadighed at have fokus på OUH's fortsatte udvikling og muligheder for at udfolde sin rolle som ikke alene Region Syddanmarks universitetshospital, men et universitetshospital med national og international rækkevidde. Regionsrådet har tidligere støttet en række særlige initiativer såsom MR-accelerator, AiB-laboratorium og indsatser inden for personlig medicin.

Aftalepartierne ønsker en status i forhold til OUH's udvikling som universitetshospital med en lang række højtspecialiserede funktioner, herunder med fokus på særlige udviklingspotentialer eller områder, hvor der er særligt brug for et skærpet fokus.

Sundhedsudvalget fremlægger status samt evt. forslag i den forbindelse.

## **3.1.7 Børneonkologi**

OUH indledt et tættere samarbejde med de øvrige vstdanske afdelinger om behandlingen af børn med kræft.

Der afsættes 1,5 mio. kr. årligt til at understøtte det fortsatte arbejde med at styrke børnekræftbehandlingen.

Sundhedsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

## **3.1.8 Mammografiscreening**

For at øge tilgængeligheden for kvinder på arbejdsmarkedet vil der i hvert sygehusområde være mindst ét sted, hvor det er muligt at få mammografiscreening indtil min. kl. 18 mindst en dag om ugen.

Der afsættes 0,4 mio. kr. årligt hertil.



# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Sundhedsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

## **3.1.9 Knogleskørhed**

Erfaringer fra andre regioner peger på et potentiale i en øget forebyggelses- og opsporingsindsats i forhold til patienter med osteoporose. Der foreligger nu nationale anbefalinger på området.

Med afsæt heri fremlægger Sundhedsudvalget forslag til styrkelse af området med henblik på, at dette kan indgå i budgetlægningen for 2023.

## **3.1.10 Urologi og geriatri**

Regionsrådet har tidligere afsat midler til de fælles akutmodtagelser og de medicinske afdelinger til bl.a. teamtræning, uddannelse og kompetenceudvikling, understøttelse af opgaveflytning, ledelsestræning mv.

I lyset af udfordringerne med at rekruttere læger inden for urologi, og behovene i fremtidens sundhedsvæsen inden for geriatri, igangsættes en analyse af, hvordan man på tilsvarende vis kan understøtte disse områder.

## **3.1.11 Senfølger efter COVID-19**

Aftalepartierne noterer sig, at der i økonomiaftalen for 2022 er enighed om, at det er vigtigt at fastholde fokus på senfølger af COVID-19, og at regeringen og Danske Regioner afklarer kapacitet og finansiering efter 2021.

## **3.1.12 Sundhedsforskning**

Sundhedsforskning er i fokus og har været det siden regionens dannelse. Resultaterne taler deres tydelige sprog bl.a. i form af udvikling i antal forskningsaktive, kliniske medarbejdere, publicerede artikler, indhentning af forskningsmidler og muligheder for at tilbyde patienterne behandling, der bygger på nyeste, evidensbaserede viden og metoder.

Nogle områder og specialer har gode forudsætninger for at udvikle forskningsindsatsen, mens andre kan have gavn af en særlig indsats. Regionsrådet har løbende fokus herpå, hvilket bl.a. afspejler sig i de forskningsstrategier, som har sat retning for sundhedsforskningens udvikling de seneste mere end ti år.

Den gældende forskningsstrategi fokuserer også på de områder, hvor en ekstra fokuseret indsats er nødvendig. Fx forskning i ældresygdomme, herunder demens og multisygdom, ulighed i sundhed, sårbare patienter med psykiske lidelser og det præhospitale område.

Aftalepartierne er enige om, at den nuværende satsning på disse områder skal fortsætte og intensiveres inden for rammer af forskningsstrategien ved udmøntning af den nyoprettede pulje fra 2021 til sundheds-tjenesteforskning. Erfaringer hermed danner baggrund for en evt. yderligere styrket indsats på disse områder i forbindelse med kommende års budgetlægning.

## **3.2 Sundhed – Psykiatri**

Aftalepartierne glæder sig over, at det siden 2018 har været muligt at øge driftsbudgettet i psykiatrien med 163 mio. kr.

Psykiatrien er i disse år under stor forandring i takt med implementeringen af den ambitiøse nye psykiatriplan, som regionsrådet har vedtaget, og som adresserer seks overordnede temaer og 39 konkrete anbefalinger.

Ikke alle indsatserne er endnu implementerede, og psykiatrien skal have rum til at komme i mål hermed. Aftalepartierne lægger derfor vægt på, at nye indsatser på psykiatriområdet er forenelige med det store arbejde, der allerede pågår, især også i lyset af en situation med vanskelige rekrutteringsforhold.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Aftalepartierne noterer sig, at der med den 10-års plan for psykiatrien, som regeringen vil fremlægge, forventeligt vil blive igangsat yderligere initiativer, der kan styrke psykiatrien.

Aftalepartierne er enige om at prioritere følgende indsatser:

## **3.2.1 BED (Binge Eating Disorder)**

BED ventes at indgå i ICD-11, der efter alt at dømmes træder i kraft 1. januar 2022. Der er dog endnu ingen udmelding fra Sundhedsstyrelsen om afgrænsning af målgruppe og faglige kliniske retningslinjer for behandlingen af BED. På nuværende tidspunkt er det dermed ikke muligt at tilrettelægge det fremtidige behandlingstilbud til BED-patienter. Samtidig er det fortsat uafklaret, hvorvidt et behandlingskoncept omfattes af DUT-kompensation.

For at sikre fastholdelse af de igangsatte – og frem til udgangen af 2021 puljefinansierede – forsøg med behandlingskoncepter vedr. BED i regi af psykiatrisygehuset og Arbejds- og Miljømedicinsk Klinik på OUH afsættes 3,0 mio. kr. årligt til finansiering af eksisterende behandlingsaktiviteter i afklaringsfasen.

## **3.2.2 Spiseforstyrrelser**

Spiseforstyrrelser berører mange, herunder forældrene til de syge børn og unge. Det er et område, der løbende er i fokus, både i forhold til faglig udvikling og nye behandlinger, nedbringelse af brug af tvang samt samarbejdet med patienterne selv, pårørende og kommuner.

Regionsrådet har tidligere besluttet at etablere en højt specialiseret funktion på tværs af somatik og psykiatri for patienter med spiseforstyrrelser, når der bygges nyt i Odense. Aftalepartierne vurderer, at der er behov for fokus på det samlede spiseforstyrrelsesområde og på samspillet på tværs af alle relevante aktører.

Der gennemføres en analyse af spiseforstyrrelsesområdet, som kan danne grundlag for arbejdet hermed og evt. fremtidige politiske prioriteringer. Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger forslag hertil.

## **3.2.3 Telepsykiatrisk center**

Region Syddanmark er frontløber inden for digitale tilbud og digital udvikling i psykiatrien. Det har stor betydning for patienter i Syddanmark, men i virkeligheden også i hele landet, jf. fx tilbuddet om internet-baseret behandling af angst og depression samt udbredelsen af mindhelper.

Et stort antal unge i Region Syddanmark oplever mistro og lettere psykisk lidelse. Aftalepartierne ønsker at bygge videre på de gode erfaringer fra voksenområdet og udvikle de digitale programmer, som i dag anvendes af psykiatrien til voksne, så de tilpasses unge. Dette kræver udvikling for bl.a. at sikre, at formidlingen er tilpasset de unge, og at programmerne er særligt velegnede til mobile platforme. Desuden skal forældre eller andre nære pårørende kunne knyttes til forløbet.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt til formålet.

Psykiatri- og Socialudvalget fremsætter forslag til udmøntning heraf.

## **3.2.4 Permanentgørelse af mobil skadestue i Svendborg**

Psykiatrisk afdeling i Svendborg fik i psykiatraftalen 2019 midlertidigt bevilget midler til at styrke den mobile skadestuefunktion under den toårige ombygning af afdelingen. Ombygningen i Svendborg er nu afsluttet, men der er fortsat behov for en styrket, udadgående indsats.

Der afsættes 2,4 mio. kr. årligt til at permanentgøre denne.

Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger forslag hertil.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

## **3.2.5 Socialsygeplejersker i Svendborg og Aabenraa**

I aftalen om budget 2021 indgik til socialsygeplejersker til psykiatrien, placeret i PAM på de to psykiatriske afdelinger, der ikke er placeret på samme matrikel som somatikken, dvs. i Esbjerg og Vejle. Øvrige psykiatriske afdelinger skulle dækkes af socialsygeplejerskerne tilknyttet FAM på de somatiske sygehuse.

Der afsættes 1,0 mio. kr. årligt til socialsygeplejersker i afdelingerne i Aabenraa og Svendborg med henblik på at sikre endnu bedre dækning af de akutte psykiatriske patienter.

Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

## **3.2.6 Aktiviteter**

Med Psykiatriplan 2020-2024 blev sat fokus på meningsfulde aktiviteter under indlæggelse. Afdelingerne blev således samlet tilført 5 mio. kr. årligt til indsatsen, hvilket har muliggjort flere aktiviteter om aftenen og i weekenden.

For at tilgodese tilbud om aktiviteter for de mest sårbare patienter, som ofte er indlagt på lukkede enheder, ofte i længere perioder, og som har brug for aktiviteter, der kan foregå en-til-en med personalet, afsættes 3,2 mio. kr. årligt.

Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf.

## **3.2.7 Intensivpladser**

Psykiatrisk afdeling i Middelfart har aktuelt fem intensive senge, hvoraf fire er placeret i retspsykiatrien og en i almenpsykiatrien. Afdelingen har fem retspsykiatriske akutafsnit. For at sikre lige adgang til intensive senge for alle patienter og styrke den retspsykiatriske indsats etableres yderligere en intensivseng. På psykiatrisk afdeling i Esbjerg åbnes i efteråret 2021 et retspsykiatrisk afsnit. For at sikre retspsykiatriske patienter lige adgang til intensive senge etableres en intensivseng på afsnittet.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt til yderligere to intensivsenge.

Psykiatri- og Socialudvalget fremsætter forslag hertil.

## **3.2.8 Veteraner**

I aftalen om budget 2020 indgik at iværksætte en analyse af veteranområdet med henblik på forslag til justering af indsatsen i tæt samarbejde med de syddanske kommuner. Arbejdet er blevet sammenkoblet med den opgave, som Følgegruppen for uddannelse og arbejde under Sundhedsaftalen 2019-2023 har i forhold til en revidering af den eksisterende samarbejdsaftale for traumatiserede flygtninge og krigsveteraner.

Psykiatri- og Socialudvalget og Udvalget for det nære sundhedsvæsen forelægges inden udgangen af 2021 resultatet af analysen og anbefalinger til den fremtidige indsats på området og samarbejde omkring hjælpen til veteraner. På baggrund heraf vurderer udvalgene behovet for ændringer i behandlingstilbuddet til veteraner og kommer med anbefalinger hertil.

## **3.2.9 Borgere med dobbeltdiagnose**

Aftalepartierne noterer sig, at Danske Regioner og KL i forbindelse med den kommende 10-årsplan for psykiatrien fortsat inddrages i arbejdet med regionalt forankrede modeller for behandlingen af en nærmere afgrænset gruppe af borgere, som lider af psykisk sygdom og samtidigt misbrug (borgere med dobbeltdiagnose), jf. økonomiaftalen for 2022.

Aftalepartierne noterer sig desuden, at der jf. anbefaling 20 i Psykiatriplan 2020-2024 indenfor en ramme på 4 mio. kr. er iværksat tre pilotprojekter sammen med udvalgte kommuner om afprøvning og udvikling af

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

samarbejde til forebyggelse af kriminalitet blandt et bredt spektrum af borgere med en psykisk lidelse og et samtidigt misbrug. Evaluering af projekterne ventes at foreligge i 2022.

Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger på baggrund af evalueringen forslag til permanent udmøntning af de afsatte 4 mio. kr. til formålet.

### 3.3 Det præhospitale område

Aftalepartierne konstaterer, at Region Syddanmark tidligere har haft gode erfaringer med at analysere på, hvordan det præhospitale setup kunne styrkes med flere beredskaber og/eller stationer.

Aftalepartierne ønsker, at der udarbejdes en samlet evaluering af effekterne af de seneste ændringer og tilføjelser med henblik på at måle på de konkrete forbedringer i forhold til nedbringelse af lange responstider. Evalueringen skal derudover adressere yderligere tre emner: Vurdering af fordele og ulemper ved at placere evt. nye beredskaber på nye stationer i stedet for på allerede eksisterende stationer, muligheden for at se andre effekter af et styrket beredskab i et område udover nedbringelse af antallet af lange kørsler, fx bedre generel målpopfyldelse i området og aflastning af travle beredskaber i området samt fokus på udnyttelsen af de nye beredskaber (antallet af kørte ture).

Evalueringen bruges til at analysere, hvordan det præhospitale beredskab i Syddanmark med fordel kan styrkes yderligere. Der afsættes 5,0 mio. kr. årligt hertil, som kan prioriteres i forlængelse af analysen.

Præhospitalsudvalget fremlægger forslag hertil.

### 3.4 Det sammenhængende sundhedsvæsen

I juni 2021 har regeringen, Danske Regioner og KL indgået en aftale om nærhed og sammenhæng (sundhedsklynger), som ventes vedtaget i folketinget i efteråret.

I aftalen indgår, at Sundhedskoordinationsudvalget og Praksisplanudvalget sammenlægges i et Sundheds-samarbejdsudvalg, og at der ved de fire akutsygehuse i Syddanmark etableres fire politiske sundhedsklynger. Aftalen ventes at indgå i regeringens kommende udspil i efteråret 2021 til en national sundhedsaftale, som overordnet ventes at have fokus på at styrke borgernes nærhed til sundhedsydelser. Aftalepartierne glæder sig over, at mange års strategisk fokus på det nære og sammenhængende sundhedsvæsen har lagt et godt fundament for den videreudvikling, som den nationale sundhedsaftale ventes at katalysere.

Der er et godt samarbejde med de syddanske kommuner, og de seneste år har regionsrådet igangsat en række initiativer, der understøtter det nære og sammenhængende sundhedsvæsen. Det gælder fx pakkeforløbet for patienter med gentagne indlæggelser, de tværsektorielle spor i "Den sidste tid" samt etablering af politiske styregrupper omkring en række sundhedshuse og sundhedssamarbejder med kommunerne. De foreliggende udkast til fødeplan og akutplan vil ligeledes styrke det tværsektorielle samarbejde.

Aftalepartierne ser frem til det kommende arbejde i sundhedsklyngerne og i sundhedssamarbejdsudvalget og til arbejdet med nærhospitaler/specialiserede sundhedshuse. Der er i 2022 fra statens side givet midler til opstart af det fælles arbejde med de nye sundhedsklynger. Aftalepartierne er opmærksomme på, at det endnu ikke nærmere fastlagt, hvordan disse midler konkret kan anvendes, og at anvendelse heraf skal aftales i de kommende klynger/sundhedssamarbejdsudvalg.

I aftalen om budget 2020 blev afsat en pulje på 20 mio. kr. til skalering af gode løsninger og projekter, herunder også tværsektorielle indsatser. Indtil nu har puljen været anvendt til skalering af en telemedicinsk løsning inden for det palliative område, videokonsulteret stuegang samt tidstro dokumentation. Der rester 16,3 mio. kr. på puljen.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

Aftalepartierne forventer, at der i det kommende sundhedssamarbejde vil opstå behov for at skalere gode, tværsektorielle løsninger på tværs af klyngerne. Den netop gennemførte kortlægning af tværsektorielle indsatses giver et godt overblik over allerede igangsatte projekter og initiativer og dermed et godt afsæt for tværsektorielle drøftelser om skalering. Puljen til skalering vil kunne anvendes til at understøtte dette.

## **3.4.1 Oplysning og information skal være let tilgængelig for borgerne**

En grundsten i det danske sundhedsvæsen er, at sundhedsvæsenets tilbud er tilgængelige for alle. Det gælder ikke kun i forhold til sygehusene – somatikken og psykiatrien – men også i kommuner og i praksissektoren. En forudsætning for, at sundhedstilbuddene er tilgængelige, er, at borgerne kan finde oplysninger om dem, men også at sundhedspersonalet kender såvel egne tilbud som tilbud i andre sektorer, så borgere kan informeres og rådgives.

Nogle informationer er tilgængelige i egne it-systemer, fx i vagtlægernes systemer, når patienter skal oplyses om nærmeste konsultationssted. Andre oplysninger er tilgængelige på sundhed.dk. Det gælder bl.a. oplysninger fra kommune til praktiserende læge, så lægen, der sidder med patienten i konsultationen, kan informere og rådgive om de kommunale tilbud. Ønsker borgeren selv at søge informationer, kan dette fx også gøres via borgerindgangen på sundhed.dk.

Aftalepartierne noterer sig, at der i strategien for Sundhed.dk 2019-2022 indgår fire strategiske pejlemærker, herunder Borgeren som aktiv medspiller og Sammenhæng på tværs for borgere og sundhedsfaglige.

Aftalepartierne lægger vægt på, at det i regi af den nye regionale digitaliseringsstrategi undersøges, om regionale hjemmesider er brugervenlige og kan kvalitetsudvikles, set med borgerens øjne.

## **3.5 Praksissektoren**

Praksissektoren er en central del af det samlede sundhedsvæsen, og især praktiserende læger indtager en nøglerolle. Region Syddanmarks tradition for et godt samarbejde med de praktiserende læger om almen praksis skal fortsætte.

Jf. aftalen om budget 2020 er som led i regionsrådets prioriterede indsatsområde 2020/21 foretaget en kortlægning af sygehusenes understøttelse af almen praksis, og de praktiserende læger har givet deres vurdering af samarbejdet med sygehusene. Resultater og anbefalinger er samlet i rapporten "Kortlægning af sygehusenes understøttelse af almen praksis". Der pågår nu et arbejde med at følge op på rapportens resultater og anbefalinger, herunder at udarbejde handleplan for den ledelsesmæssige opfølgning. Det ventes, at dette arbejde vil blive et af regionsrådets prioriterede indsatsområder i 2022 med fokus på at styrke og udbygge samarbejde mellem sygehusene og almen praksis.

Aftalepartierne lægger stor vægt på, at der arbejdes systematisk og seriøst videre med disse erfaringer, herunder at der findes veje til at adressere de særlige udfordringer, som kortlægningen peger på i forhold til psykiatrien.

### **3.5.1 Øget kontrolindsats på praksisområdet**

Region Syddanmark afregner på praksisområdet årligt ca. 4,8 mia. kr. i honorarer og tilskud til læger, apotekere m.fl. Denne afregning varetages med meget begrænset administration og på en måde, som gør det nemt for såvel borgere som ydere at modtage og afregne tilskud til behandling og undersøgelse i praksissektoren. Ordningen er tilrettelagt med nettoafregning mellem regionen og yderne, dvs. at borgerne ikke betaler det fulde beløb hos lægen eller tandlægen, men kan nøjes med at betale en evt. patientandel af honoraret. Det indebærer dog samtidig, at ordningen er tilrettelagt med udgangspunkt i en tillidsbaseret afregning med yderne, da det ikke er muligt at kontrollere rigtigheden af alle regninger.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

I dag foretages både en løbende og stikprøvevis kontrol af det regningsmateriale, der afregnes, men med mellemrum opdages tilfælde, hvor ydere har brudt den tillid, der ligger til grund for afregningen. Disse tilfælde giver ofte anledning til store problemer og en omfattende og kompliceret sagsbehandling. De er ofte også anledning til, at hele sygesikringssystemet kompromitteres. Det vurderes, at det er muligt at forøge kontrolindsatsen uden at sætte det generelle gode forhold til yderne i praksissektoren over styr.

På den baggrund afsættes en ramme på 1,0 mio. kr. til udvikling af IT-løsninger, der kan understøtte kontrolindsatsen og 1,8 mio. kr. årligt til tre ekstra medarbejdere til afregningsanalyse og -kontrol. Den samlede udgift forudsættes afholdt inden for den afsatte økonomi til praksisområdet, da indsatsen ventes at give anledning til reducerede udgifter.

## **3.5.2 Etablering af satellitpraksis inden for speciallægepraksis**

Aftalepartierne ønsker at arbejde med satellitpraksis på speciallægeområdet i overensstemmelse med Danske Regioners og speciallægenes vision. Formålet med satellitpraksis er, at de kan være med til at sikre bedre tilgængelighed til ydelserne - og dermed nærhed for borgerne - i områder med langt til speciallægepraksis.

Inden for praksisområdets eksisterende rammer afsættes en særlig ramme på op til 3,0 mio. kr. til dækning af evt. merudgifter til lokaler og udstyr og/eller andre særlige aftaler i den forbindelse. Udvalget for det nære sundhedsvæsen fremlægger forslag herom.

## **3.6 Samarbejde med civilsamfundet**

Et stærkt samspil med civilsamfundet er ikke en erstatning for tilbud og indsatser i det offentlige sundhedsvæsen, men kan bidrage med noget andet, end det offentlige alene kan bibringe opgaveløsningen

### **3.6.1 Samarbejde med Røde Kors om Svalegangen – et omsorgscenter for hjemløse**

I 2020 åbnede Svalegangen, der er Røde Kors' omsorgscenter for hjemløse og funktionelt hjemløse i Syddanmark. Centret har bl.a. til formål at sikre, at patienter ikke udskrives til gaden efter endt sygehusophold, men at de tilbydes den nødvendige omsorg, pleje og restitution.

Der har været et tæt og godt samarbejde mellem Røde Kors og Region Syddanmark om etableringen, hvilket bl.a. er kommet til udtryk ved, at regionen i aftalen om budget 2020 afsatte midler til en socialsygeplejerske, der understøtter samarbejdet med omsorgscenteret.

Omsorgscenteret er kommet godt fra start. Efterspørgslen fra både sygehuse og kommuner til at henvise til centeret er stor, hvilket peger på behov for at etablere yderligere pladser på centeret for at imødekomme efterspørgslen.

Aftalepartierne ser med stor tilfredshed på de første erfaringer, der er gjort med centeret. Svalegangen taler godt ind i regionens målsætninger om bl.a. at forebygge genindlæggelser og at undgå, at psykiatriens patienter udskrives til gaden.

Finansieringen af omsorgscenteret udløber med udgangen af 2021. Aftalepartierne enige om, at regionen indgår i et samarbejde med Røde Kors om den videre drift, og at centeret som led i dette udvides med to yderligere pladser. Der afsættes i alt 2,5 mio. kr. til dette samarbejde.

Sundhedsudvalget, Udvalget for det nære sundhedsvæsen og Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger en ramme for det videre samarbejde med Røde Kors omsorgscenter.

### **3.6.2 Samarbejde med Mødrehjælpen**

Som led i styrkelsen af fødeområdet indgås partnerskabsaftale med civilsamfundsorganisationen, Mødrehjælpen, som har erfaring med rådgivning og specialiseret støtte til sårbare familier, jf. afsnit 3.1.1.



# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 3.7 Bæredygtige fødevarerindkøb og måltider – og tilfredse patienter

Regionen arbejder målrettet med at reducere klima- og miljøaftrykket i egen organisation, og regionen understøtter ligeledes FN's Verdensmål for bæredygtig udvikling i alle dele af sin opgaveløsning. I indkøbspolitikken er der sat fokus på, hvordan indkøb kan bidrage til den grønne omstilling og fremme en bæredygtig udvikling. Også hospitalskøkkenerne arbejder derfor dedikeret med at nedbringe klimabelastningen og miljøaftrykket. Der er fokus på at omlægge til mindre klimabelastende råvarer, brug af sæsonens råvarer og økologiske råvarer samt minimering af madspild. Også minimering af emballage og brug af engangservice står højt på køkkenernes dagsorden.

Aftalepartierne ønsker, at fokus på bæredygtige fødevarerindkøb og måltider fortsætter, og forretningsudvalget forelægges derfor i løbet af 2022 forslag til bæredygtighedsprincipper og mål for fødevarerindkøb og måltider, herunder et klimamål. Der afsættes et engangsbeløb på 0,5 mio. kr. til at understøtte hospitalskøkkenerne i forbindelse med omlægningsaktiviteter til mere klimavenlig kost.

Kosten i Region Syddanmarks køkkener skal være nærende, indbydende og velsmagende. Måltiderne skal sammensættes, så de er af høj kulinarisk kvalitet. Forplejningen på sygehusene er en del af patientbehandlingen og skal imødekomme patienternes behov og ønsker i den konkrete situation og bidrage til livskvalitet og sundhed. Aftalepartierne ønsker, at der i budgetperioden gennemføres en undersøgelse af patienternes tilfredshed med og ønsker til kosten. Undersøgelsens resultater skal indgå i arbejdet med at videreudvikle indbydende, ernæringsrigtig og klimavenlig kost.

Sundhedsudvalget og Psykiatri- og Socialudvalget fremlægger undersøgelsens resultat, herunder evt. afledte forslag til handleplaner.

I aftalen om budget 2019 indgik, at alle patienter i patientinformationen skal oplyses om, at de kan til- eller fravælge kød, der er halalslagtet. I forlængelse heraf gives to forskellige orienteringer: Dels en med fælles ordlyd for alle sygehusenheder i forbindelse med den generelle patientinformation, dels information tilpasset de enkelte sygehuses lokale menu- og bestillingssystemer, der medvirker til at sikre, at patienterne er opmærksomme på muligheden for til- og fravalg, når de vælger fra de lokale menuer.

## 4. Medarbejderne – Region Syddanmark som arbejdsplads

Medarbejdernes viden, engagement og daglige indsats er en forudsætning for, at Region Syddanmark kan gøre det bedste for patienterne og borgerne.

Aftalepartierne ønsker med nedenstående initiativer at styrke Region Syddanmark som en attraktiv arbejdsplads og dermed bidrage til rekruttering og fastholdelse af regionens dygtige og engagerede medarbejdere.

Perioden med COVID-19 har stillet Region Syddanmarks medarbejdere over for helt særlige udfordringer. I foråret 2020 måtte hverdagen på regionens arbejdspladser på meget kort tid lægges helt om til nye vilkår og nye opgaver i den ubetinget største omstilling af regionens virksomhed nogensinde. Også tiden efter har budt på en ny hverdag og ændrede arbejdsvilkår i alle dele af regionens organisation, fx i relation til værnemidler, beredskaber, nye opgaver, pukkelafvikling og lange perioder med hjemmearbejde uden fysisk kontakt til og socialt fællesskab med kolleger på arbejdspladsen.

Medarbejderne har været omstillingsparate og engagerede og løst opgaverne i en hverdag med særlige udfordringer. Medarbejdernes indsats har været imponerende og helt afgørende for, at regionen har kunnet løfte sin opgave under pandemien.

Overenskomstforhandlingerne resulterede i den længste sygeplejerskestrejke i nyere tid. Aftalepartierne er opmærksomme på den frustration, som forløbet og dets afslutning har givet anledning til i sygeplejerske-

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

gruppen. En lønkomité skal nu se på lønstrukturerne i den offentlige sektor, og aftalepartierne ser frem til resultatet af arbejdet. På de regionale arbejdspladser er der en særlig opgave i at få sygeplejerskerne godt tilbage og i at få en god dialog om, hvordan ledelse og medarbejdere sammen skaber en god udvikling på arbejdspladsen.

I aftalerne om budget 2020 og 2021 er igangsat en række udviklingsinitiativer på personaleområdet. Flere af initiativerne er blevet forsinket som følge af COVID-19, men der arbejdes videre med at realisere de aftalte initiativer til gavn for regionens medarbejdere.

## 4.1 Fremtidig brug af introduktionsordninger

Overgangen fra at være studerende til at være en del af den praktiske hverdag på sygehusene skal være tryk. I de seneste tre budgetaftaler er derfor målrettet arbejdet på, at nyuddannede medarbejdere skal have en god og tryk start. Det giver det bedste afsæt for, at den nye medarbejder kommer til at trives i sit job og kan indgå i et godt samarbejde med kollegerne i afdelingen om at gøre det bedste for patienterne.

Senest er i mæglingforslaget på sygeplejerskeområdet, som er ophøjet til lov, også sat fokus på betydningen af den gode introduktion for nyuddannede. Der nedsættes således en fælles national arbejdsgruppe om introduktionsforløb for sygeplejersker. Arbejdsgruppen ventes at afslutte arbejdet 1. juli 2022.

Forretningsudvalget forelægges i efteråret 2021 en status, herunder opsamling af erfaringer med indsatsen, og forslag til, hvordan det sikres, at endnu flere nyuddannede medarbejdere kan lande godt på arbejdspladsen med relevant introduktion.

## 4.2 Bedre arbejdsmiljø og trivsel

Aftalepartierne lægger vægt på, at medarbejderne føler sig tryk og sikre, når de går på arbejde og aktivt er med til at styrke arbejdet med at skabe gode og attraktive afdelinger.

Det er vigtigt både ledelsesmæssigt og i MED-systemet løbende at forholde sig til det aktuelle arbejdsmiljø samt udvikle arbejdsmiljøet, både det fysiske og psykiske. Et godt arbejdsmiljø skabes i dialog og samarbejde mellem ledelse, tillids- og arbejdsmiljørepræsentanter og medarbejderne.

Arbejdsmiljøet på regionens arbejdspladser udfordres af vold og trusler om vold. Fysisk og psykisk vold er de hyppigste årsager til arbejdsulykker i Region Syddanmark. I aftalen om budget 2020 er afsat midler til forebyggelse af vold og trusler på regionens arbejdspladser. Forretningsudvalget følger løbende indsatsen.

Den årlige temadrøftelse mellem regionsrådet og Hovedudvalget vil i 2022 tage udgangspunkt i erfaringerne med denne forebyggelsesindsats, de samfundsmæssige trends, der præger området, og hvordan det påvirker regionens arbejdspladser.

Medarbejderne har i tiden med COVID-19 oplevet en anderledes hverdag, direkte og indirekte påvirket af pandemien. I lyset heraf har regionsrådet i 2021 ekstraordinært bevilget 15 mio. kr. til trivselsfremmende aktiviteter på de enkelte arbejdspladser. Den enkelte arbejdsplads har således fået mulighed for at arbejde med lokale aktiviteter, som kan give dem rum til at løfte trivslen og arbejde med de udfordringer, der måtte opleves i forlængelse af COVID-19.

Aftalepartierne er enige om også i 2022 at prioritere midler til trivselsfremmende aktiviteter. Dette sker i erkendelse af, at perioden med COVID-19 kommer til at trække spor langt ind i 2022. Konsolideringen i 2021 vil frigøre midler i 2022, hvoraf der enighed om at prioritere 7,5 mio. kr. yderligere til denne midlertidige indsats. Fælles MED-udvalgene får ansvaret for, at midlerne anvendes på en måde, der skaber værdi på den pågældende arbejdsplads.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Regionens medarbejdere møder mennesker i nogle af livets allersværeste situationer. Samspillet med patienter og pårørende stiller høje krav til indlevelsessevne og overblik hos medarbejderne. Det kan på den lange bane fx betyde en vedvarende psykisk belastning, udvikling af stress eller påvirkning af medarbejdernes trivsel og samarbejde.

Derfor er aftalepartierne enige om at afsætte 5,0 mio. kr. til en indsats til forebyggelse og håndtering af høje, følelsesmæssige krav i arbejdet. Hovedudvalget udarbejder forslag til udmøntning, som forelægges forretningsudvalget.

## 4.3 Brug for alle hænder

Befolkningen bliver ældre og ældre og ungdomsårgangene mindre, hvilket også påvirker såvel opgaverne som opgaveløsningen i sundhedsvæsenet. Der er derfor fortsat brug for alle hænder, og at flere arbejder på fuld tid, så regionen kan gøre det bedste for patienterne. Regionsrådet vedtog i januar 2020 en strategi, hvis formål er at give flere mulighed for at gå på fuld tid og understøtte, at flere vælger dette.

Forretningsudvalget forelægges også i 2022 en status for initiativet.

Samtidigt er det også væsentligt løbende at vurdere, om regionen anvender de rette medarbejdergrupper og kompetencer til at løse de enkelte opgaver. Regionsrådet og Hovedudvalget har i forsommeren 2021 haft en temadrøftelse om "Rette kompetencer til rette opgaver" og opgaveflytning. Drøftelserne viste, at temaet fortsat er en vigtig dagsorden i det daglige lokale arbejde med at løse opgaver til gavn for patienter og borgere.

Aftalepartierne ønsker fortsat fokus på området, som vil være genstand for strategiske drøftelser i Koncernledelsesforum og Hovedudvalget, ligesom der vil blive arbejdet med erfaringsudveksling på tværs af regionens sygehuse og andre institutioner.

## 4.4 Ansatte på særlige vilkår

Regionsrådet har tidligere vedtaget en strategi for at øge antallet af ansatte på særlige vilkår og afsat midler hertil. Det har givet resultater: Regionens arbejdspladser har siden strategiens vedtagelse øget antallet af ansatte på fleksjob med omkring 180, svarende til en stigning på næsten 50 pct.

Aftalepartierne anerkender den store indsats, som regionens sygehuse og øvrige arbejdspladser har ydet for at øge antallet af ansatte på særlige vilkår. Aftalepartierne lægger vægt på, at der arbejdes videre med at sikre, at Region Syddanmark er en rummelig og attraktiv arbejdsplads, hvor antallet af ansatte på særlige vilkår fortsat øges. Der er fokus på en god introduktion af de nyansatte medarbejdere på særlige vilkår, herunder tilknytning af en mentor i forbindelse med opstarten.

Regionens sygehuse har også fokus på de sårbare unge og arbejder med at etablere praktikforløb for STU-elever. Aftalepartierne bakker op om dette arbejde og lægger vægt på, at sygehusene erfaringsudveksler om etableringen af praktikforløb for STU-elever.

## 4.5 Særlige seniorordninger for at fastholde medarbejderne

Befolkningen bliver ældre, og efterspørgslen efter sundhedsydelser stiger. Samtidig er ungdomsårgangene mindre end de årgange, der nærmer sig pensionsalderen. Der er brug for alle hænder til at løse opgaverne i sundhedsvæsenet og på regionens øvrige arbejdspladser.

Seniorerne udgør med deres viden og erfaring en særlig ressource, som der bør være fokus på at fastholde længere på arbejdspladsen. Aftalepartierne lægger således vægt på, at der arbejdes målrettet med at skabe gode rammer for at fastholde seniorer længere på arbejdspladsen, og at det skal være et emne, som bliver genstand for lokale drøftelser i både ledelses- og MED-systemet.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

Hovedudvalget har fokus på seniorområdet og har i 2021 gennemført spørgeskemaundersøgelser for at indsamle data om arbejdet med at fastholde seniorer på regionens arbejdspladser. På baggrund af de indsamlede data drøfter Hovedudvalget i efteråret 2021 hvilke initiativer, der kan igangsættes for at understøtte arbejdet med at fastholde seniorer på arbejdsmarkedet.

Forretningsudvalget forelægges i 2022 i forlængelse af ovenstående en sag om seniorområdet, som kan danne grundlag for en temadrøftelse med deltagelse af medarbejderrepræsentanter i Hovedudvalget.

## 4.6 Mangel på speciallæger

Region Syddanmark uddanner og udvikler løbende fremtidens sundhedspersonale gennem praktikforløb og uddannelsesstillinger med høj kvalitet.

Et godt og attraktivt uddannelsesmiljø er afgørende for at sikre rekruttering og uddannelse af fremtidens medarbejdere, herunder rekruttering til de lægelige specialer. I budget 2020 og budget 2021 er afsat midler årligt til at understøtte uddannelsesmiljøet for den lægelige videreuddannelse.

Derudover er i aftalen om budget 2021 afsat 1,0 mio. kr. årligt til at styrke rekrutteringen til lægelige specialer med rekrutteringsudfordringer. Fokus var her at tilbyde yngre læger i introduktionsstillinger i almen medicin i lægedækningstruede området et særligt supervisorsforløb samt at udvikle et tilbud til yngre læger i introduktionsstillinger i andre specialer, der i en periode har oplevet rekrutteringsudfordringer. Aftalepartierne forventer herunder, at de igangsatte planlægningsprocesser inden for urologi og geriatri tilrettelægges, så de vil bidrage til en styrkelse af den fremtidige rekruttering inden for de to specialer.

Indsatserne er forsinket på grund af covid-19. Sundhedsudvalget forventes inden udgangen af 2021 at kunne fremlægge forslag til de aftalte indsatser.

## 4.7 Mangel på specialuddannede sygeplejersker

Aftalepartierne er opmærksomme på, at der også på sygeplejerskeområdet er rekrutteringsudfordringer. Det gælder ikke mindst intensivområdet, hvor sygehusene oplever mangel på specialuddannede intensivsygeplejersker. Derudover er der blandt anæstesisygeplejersker en høj gennemsnitsalder, som vækker bekymring for en fremtidig mangelsituation. Begge grupper af sygeplejersker udgør en kritisk ressource for sygehusene.

For at imødegå manglen på specialuddannede sygeplejersker er i budget 2022 derfor afsat 5,0 mio. kr. i 2022, stigende til 11,0 mio. kr. i 2023, 12,75 mio. kr. i 2024 og herefter 13, 5 mio. kr. årligt til formålet.

Derudover igangsættes en supplerende udviklingsindsats med fokus på at styrke rekruttering, fastholdelse og faglige udvikling i begge specialer.

## 4.8 Belysning af nye veje til forbedret trivsel og patienttilfredshed

Inden for ældreområdet er der stort fokus på de gode erfaringer, der er gjort i Holland med den såkaldte "Buurtzorg-model". Det er en model, hvor borgerens ønsker og behov sættes i centrum, og der dannes små selvstyrende tværfaglige teams, der løser opgaven omkring borgeren helhedsorienteret og i samspil med lokalsamfundet med henblik på dels, at borgeren bliver mere selvhjulpne og dels, at medarbejderne opnår større motivation som følge af færre dokumentations- og proceskrav.

Der er endnu ikke erfaringer med, hvordan modellens principper kan bringes i anvendelse på den del af sundhedsvæsenet, som regionerne har ansvaret for. Aftalepartierne ser dog gode elementer i modellen, og ønsker undersøgt, om modellen – eller dele af den – kan inspirere til udvikling af den nuværende opgaveløsning i regionen i tråd med tankegangen bag bl.a. den syddanske forbedringsmodel.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

## 5. Det sociale område

Aftalepartierne noterer med glæde, at regionens vedvarende arbejde med at sikre faglighed og udvikling på det højt specialiserede område nu resulterer i, at der er efterspørgsel efter pladser inden for bl.a. autisme og spiseforstyrrelser.

Aftalepartierne noterer sig, at regeringen med inddragelse af KL og Danske Regioner har igangsat en evaluering af det specialiserede socialområde, som skal understøtte tilbud af høj kvalitet og med specialiseret viden til udsatte personer og personer med handicap.

Jf. økonomiaftalen for 2022 vil regeringen på baggrund af evalueringen i efteråret 2021 fremlægge forslag, som skal sikre, at det rette antal og typer af tilbud til borgere med specialiserede behov er til stede.

### 5.1 Uændrede takster

Styringsaftalen for 2021-2022 sætter særligt fokus på håndtering af det udgiftspres på det specialiserede socialområde, som kommunerne oplever, bl.a. gennem etablering af samarbejde om anvendelse af metoder, der kan holde udgifterne nede, men fortsat sikre, at borgerene tilbydes den nødvendige støtte.

Fra 2009 til 2021 er taksterne på regionens tilbud samlet set er reduceret med ca. 10 pct. I det lys er der derfor enighed om, at taksterne for 2022 ikke reduceres, men fastholdes uændrede (i gennemsnit).

### 5.2 Faglighed, rekruttering og trivsel

Det er tydeligt, at der er en stigende kompleksitet i de behov, som borgerne har. Derfor er det helt centralt, at der på socialområdet arbejdes med at styrke fagligheden blandt medarbejdere og ledere, og at der også er fokus på kompetenceudvikling ud over det fag-faglige, fx i forhold til samarbejde på tværs af fagligheder. Styrket faglighed og kompetencer til at kunne matche den stigende kompleksitet kan også bidrage til at styrke arbejdsmiljøet og bidrage til rekruttering og fastholdelse.

På socialområdet prioriteres midler til trivsel og håndtering af høje, følelsesmæssige krav på linje med initiativet på sundhedsområdet.

## 6. Digitalisering

I budgetaftalen for 2021 indgår, at der udarbejdes en ny digitaliseringsstrategi. Strategien er på vej til regionsrådet og indeholder indsatser, der understøtter borgerens digitale møde med sundhedsvæsenet, den gode digitale arbejdsplads, det nære og sammenhængende sundhedsvæsen, tillid og sikkerhed samt innovation og nye teknologiske muligheder.

Aftalepartierne lægger i den forbindelse særlig vægt på, at strategien sikrer patienternes ret til virtuelle konsultationer, når det er fagligt muligt og at patienterne informeres godt og tydeligt om deres muligheder. Der afsættes 0,8 mio. kr. årligt til at etablere en central telefonisk hjælpefunktion for at sikre support til borgere, der har brug for det, og som ikke kan gøre få nytte af de hjælpetilbud, der er på de enkelte enheder.

Aftalepartierne lægger desuden til grund, at der med digitaliseringsstrategien sikres en fortsat udvikling af de nuværende It-systemer, så disse i stadig stigende grad hænger sammen, og brugervenligheden til stadighed øges. Herudover lægges vægt på, at der fortsat udvikles nye og flere automatiserende løsninger. Alt sammen med henblik på en stadig forenkling af de administrative arbejdsgange.

Aftalepartierne ønsker tillige, at der sikres de nødvendige rammer til fortsat digital innovation og til at sikre drift af nye innovative løsninger, herunder løsninger, som anvender kunstig intelligens.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

For at sikre den nødvendige understøttelse af dette område afsættes en driftsramme på 4,0 mio. kr. til etablering af kompetenceenhed. Herudover afsættes et engangsbeløb på 5,0 mio. kr. til investeringer.

Derudover afsættes en digital innovationspulje på 10,0 mio. kr. Pulje skal anvendes til fremme af digitale innovationsprojekter inden for kunstig intelligens og machinelearning samt andre former for digital innovation, fx virtual reality.

Aftalepartierne er enige om, at ovennævnte indarbejdes i den kommende digitaliseringsstrategi

## 6.1 Løft af investeringsrammer til digitalisering/sundheds-it

Aftalepartierne noterer sig, at der i budgettet for 2022 er afsat 20 mio. kr. ekstra årligt til at robustgøre den generelle it-drift i driftscentrene – evt. yderligere behov vil kunne indgå i konsolidering.

Herudover er der enighed om at afsætte rådighedsbeløb på yderligere 20,0 mio. kr. årligt i 2022-2024 til implementere digitaliserings-strategien.

Digitaliseringsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf i forbindelse med den nye digitaliseringsstrategi.

## 6.2 Styrkelse af cyber- og informationssikkerheden

For at styrke cyber- og informationssikkerheden er aftalepartierne i forlængelse af økonomiaftalen for 2022 enige om at afsætte 10,7 mio. kr. årligt til styrket drift, etablering af lokale overvågningsfunktioner samt til øvrige tiltag, som bidrager til at styrke indsatsen på området og understøtter regionens implementering af Strategi for cyber- og informationssikkerhed. Tillige afsættes rådighedsbeløb i 2022 på 20,4 mio. kr. til formålet.

Digitaliseringsudvalget fremlægger forslag til udmøntning heraf i en kommende cyber- og informations-sikkerhedsstrategi.

## 7. Sundhed – Anlæg

Aftalepartierne noterer med tilfredshed, at regionernes anlægsloft stort set er videreført uændret i 2022.

De kvalitetsfundsstøttede sygehusbyggerier udgør kun en mindre del af regionernes samlede bygningsmasse. Der er også behov for løbende investeringer i den resterende bygningsmasse, bl.a. for at understøtte omkostningseffektiv drift, nye behandlingstilbud, godt arbejdsmiljø for medarbejderne samt tidssvarende forhold for patienter og pårørende. Hertil kommer behovet for grønne investeringer, fx i form af energioptimering og klimasikring.

Endelig er der behov for løbende geninvesteringer i apparatur og it, bl.a. for at undgå nedslidning af apparaturparken, driftskritiske nedbrud m.v.

Aftalepartierne er opmærksomme på, at der aktuelt opleves væsentligt stigende byggeomkostninger.

Inden for regionens anlægsloft er aftalepartierne enige om at prioritere følgende projekter:

### 7.1 Udskiftning af blodbus, Odense

Regionsrådet har i december 2020 godkendt anskaffelse af ny blodbus til Odense. Der afsættes rådighedsbeløb på 6,2 mio. kr. i 2021 til formålet, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.



# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

## 7.2 Ladeinfrastruktur, Det nye OUH

Den regionale klimastrategi tilsiger, at regionens egne person- og varebiler udskiftes med elbiler frem mod 2030. Etablering af ladestandere skal gøre det muligt for regionens egne biler såvel som patienter, pårørende og medarbejdere at transportere sig til Det nye OUH i el- eller hybridbiler.

Der afsættes rådighedsbeløb på 21,2 mio. kr. i 2021 til etablering af ladeinfrastruktur (elstandere) ved det nye OUH, inkl. tilslutningsafgifter, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger forslag til byggeprogram.

## 7.3 SHS Aabenraa – Gangbro til scannerbygning

I tilknytning til etablering af PET/CT-bygning ved Aabenraa Sygehus etableres en gangbro til sengebygningen for at tilgodese diskret patienttransport.

Der afsættes rådighedsbeløb på 8,0 mio. kr. i 2021 til formålet, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger forslag til byggeprogram.

## 7.4 SHS Aabenraa – Lokalemæssige udfordringer i fælles akutmodtagelse

Psykiatrien blev integreret i FAM Aabenraa i forbindelse med psykiatriens nybyggeri i 2015. De fysiske rammer har imidlertid vist sig at være for trange. Hertil kommer en uhensigtsmæssig placering af de psykiatriske FAM-senge.

En mulig løsningsmodel indebærer en udvidelse på ca. 300 m<sup>2</sup> i umiddelbar tilknytning til den eksisterende FAM med en anslået anlægsudgift på 10,0 mio. kr.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger idéoplæg, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.

## 7.5 Psykiatrien – Aktivitetsmuligheder, skærmede udearealer m.v.

I lyset af erfaringer med de første, større psykiatribyggerier, herunder konsekvenserne af udviklingen i indlæggelsesmønstret med flere indlagte på skærmede pladser end oprindeligt forudsat, er der behov for at opdatere og udvide visse elementer af de fysiske rammer både inden for og uden for sengeafsnittene. I første omgang er der behov for tilpasninger af de fysiske rammer på psykiatrisk afdeling Aabenraa.

Den anslåede anlægsudgift vedr. diverse tilpasningsprojekter i psykiatrisygehuset ventes at være i alt 20,0 mio. kr.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger idéoplæg, herunder vedr. psykiatrisk afdeling Aabenraa, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.

## 7.6 OUH Svendborg Sygehus – Generalplan II

I forlængelse af den igangsatte foranalyse af en kommende generalplan for Svendborg Sygehus afsættes rådighedsbeløb på yderligere 8,0 mio. kr. til udarbejdelse af selve generalplanen, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg, med henblik på, at projektet kan indgå i kommende års budgetlægning.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger forslag til proces m.v. for udarbejdelse af generalplanen.

## 7.7 Parkeringskapacitet, Det nye OUH

Som del af Det nye OUH er planlagt etableret ca. 3.000 parkeringspladser. Det er nødvendigt at opdatere skønnet for behovet for parkeringskapacitet frem mod 2030.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

Der afsættes rådighedsbeløb på 5,0 mio. kr. i 2021 til at påbegynde analyse og projektering af yderligere parkeringskapacitet, finansieret af konsolideringsrammen, anlæg, med henblik på, at første del af projektet kan indgå i kommende års budgetlægning. Samtidig fremlægges foreløbig tidsplan vedr. anden del af udvidelsen frem mod 2030.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger idéoplæg.

## 7.8 SLB Kolding – Neonatal-, barsels- og fødeafsnit

Neonatal-, barsels- og fødeafsnittene på Kolding Sygehus har til huse i en bygning, der er opført i 1975. De fysiske rammer er utidssvarende, lever ikke op til nutidens standarder og understøtter således heller ikke gode patientforløb. Hertil kommer kapacitetsproblemer.

Til om- og nybygning af afsnittene afsættes rådighedsbeløb på i alt 65,0 mio. kr. frem til og med 2024 til formålet. Heraf afsættes 2,0 mio. kr. i 2021 til rådgivning m.v., finansieret af konsolideringsrammen, anlæg. Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger idéoplæg.

## 7.9 SLB Laboratoriecenter

De fysiske rammer i Laboratoriecenteret på Vejle Sygehus er stærkt udfordrede. Det skyldes bl.a. udviklingen inden for personlig medicin, digital patologi samt udskiftning og udvidelse af automatiske laboratorielinjer. Samtidig er der stadig større krav til laboratorieanalyser med henblik på hurtig diagnose.

Til renovering/ombygning på Vejle Sygehus og nybygning i Vejle og Kolding afsættes rådighedsbeløb på i alt 60,0 mio. kr. frem til og med 2024 til formålet. Heraf afsættes 2,0 mio. kr. i 2021 til rådgivning m.v., finansieret af konsolideringsrammen, anlæg.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger idéoplæg.

## 7.10 SHS Sønderborg - Facaderenovering

I forlængelse af den igangværende ombygning af Sygehus Sønderjylland Sønderborg ønskes udarbejdet skitse til facaderenovering med henblik på, at projektet kan indgå i forbindelse med budgetlægningen for 2023.

## 7.11 Investeringer i nyt apparatur

Aftalepartierne er enige om at videreføre regionens langsigtede strategi for investeringer i medicoteknik apparatur og it og fastholde et tilstrækkeligt højt geninvesteringsniveau, bl.a. i lyset af apparaturparkens samlede aktuelle værdi på omkring 4 mia. kr.

Når det er nødvendigt løbende at udskifte apparatur, er det bl.a. af hensyn til kvaliteten i behandlingen og patientsikkerheden. Investeringsbehovet afspejler også, at visse typer udstyr har en relativt kort, teknologisk levetid. Samtidig bidrager investeringer til at optimere arbejdsgange m.v. og understøtter på den måde sygehusenes omkostningseffektivitet og realisering af teknologibidraget. Hertil kommer behovet for investeringer i nyt apparatur og ny teknologi affødt af nye behandlingstilbud. Det gælder særligt på kræftområdet og i forhold til højtspecialiserede områder.

Anlægs- og Innovationsudvalget fremlægger i foråret 2022 forslag til prioritering af de afsatte anlægsrammer til medicotekniske anskaffelser.

## 8. Klima

FN's sjette vurderingsrapport (IPCC) viser, at der er stort behov for handling på klimaområdet.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

Aftalepartierne vil intensivere indsatsen for at nedbringe udledningerne af klimagasser. Både eksternt i samarbejde med kommuner og andre partnere i den fællesregionale indsats og internt i forhold til regionens egen drift.

## 8.1 DK2020

Partnerskabet "*DK2020 klimahandleplaner for hele Danmark*" udgør i dag det centrale omdrejningspunkt for klimainsatsen i hele regionen. Partnerskabet er etableret på syddansk initiativ sammen med Realdania, og består derudover af de øvrige fire regioner og KL. Desuden er Concito en del af samarbejdet. Samarbejdet giver i dag alle danske kommuner mulighed for at udvikle kommunale klimahandleplaner på grundlag af det globale netværk af verdens største byers (C40) metoder. Det er første gang, at C40's tilgang og metoder bliver brugt af mindre byer og kommuner, og at der sker en fælles udarbejdelse af lokale/kommunale klimaplaner på dette fælles grundlag.

Dermed har bevillingerne til klimaområdet i aftalerne om budget 2020 og 2021 båret frugt og banet vejen for den fælles kommunale og regionale indsats mod klimaforandringer.

Aftalepartierne ønsker at videreføre og styrke den regionale indsats yderligere gennem relevante partnerskaber. Indsætterne finansieres inden for rammen på 10 mio. kr. årligt til at realisere udviklingsstrategiens mål. Aftalepartierne ser desuden frem til dialogen med de syddanske kommuner om, hvordan samarbejdet kan videreudvikles i relation til implementeringen af de kommunale klimahandleplaner - til gavn for det globale klima og regionens borgere.

## 8.2 Genanvendelse af råstoffer

Aftalepartierne konstaterer, at der med den nye råstofplan er lagt spor ud til et øget fokus på cirkulær økonomi, når det kommer til behovet for råstoffer i Danmark.

Aftalepartierne er enige om, at Miljøudvalget fremlægger forslag til, hvordan denne udvikling kan fremmes yderligere. Evt. indsætser finansieres inden for den afsatte ramme på 10 mio. kr. til at realisere udviklingsstrategien.

## 8.3 Grøn omstilling af regionens organisation

På de indre linjer sætter regionens klimastrategi ambitiøse klimamål, herunder at udledningen af klimagasser fra el og varme skal reduceres med mindst 40 pct. i 2030 sammenholdt med 2018. Vejen til at nå målene er bl.a. øget genbrug og genanvendelse, grønne indkøb og energioptimering. Alle regionens enheder har i dag udarbejdet lokale førstegenerations-klimahandleplaner med tæt involvering af regionens medarbejdere. De afsatte midler i aftalerne om budget 2020 og 2021 har skabt grundlaget for denne udvikling og bl.a. givet mulighed for at fremme grønne indkøb på baggrund af et målrettet data- og beregningsgrundlag.

Aftalepartierne ønsker at styrke indsatsen yderligere i de kommende år. Der skal forberedes mere data-drevne andengenerations-klimahandleplaner, hvor ambitionsniveauet løftes yderligere, og hvor effekt og økonomi i større grad skal ses på tværs, så den samlede klimainsats bliver endnu mere omkostnings-effektiv. I denne forbindelse skal der ske en styrkelse af den fællesregionale tilgang til de største klimaudfordringer på sygehusene, herunder fx yderligere styrkelse af indsatsen for øget genanvendelse.

Aftalepartierne ønsker at styrke den grønne omstilling af driften med yderligere to årsværk, herunder til grønne og bæredygtige indkøb.

Konsolideringen i 2021 vil frigøre midler i 2022. Regionsrådet prioriterer i foråret 2022 anvendelsen heraf, og aftalepartierne er enige om som led heri – i lighed med, hvad der var tilfældet i 2021 – at afsætte en særskilt klimapulje i størrelsesordenen 15 mio. kr. til nye pilotprojekter til at understøtte udviklingen.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

Aftalepartierne ønsker undersøgt, om der kan skabes rammer, så medarbejderne i højere grad vælger cyklen frem for bilen, når de skal på arbejde, da det vil give både klimamæssige, miljømæssige og ikke mindst sundhedsmæssige gevinster. Der gennemføres derfor en kortlægning af parkeringsforholdene for cyklister ved regionens arbejdspladser med henblik på at vurdere behovet for at forbedre faciliteterne for cykelparkering.

## 8.4 Klimavurderinger

I aftalen om budget 2020 indgik, at der skulle foretages en klimavurdering i sager, hvor det er relevant. Dette arbejde er påbegyndt og vil typisk være relevant inden for sager på byggeområdet, indkøb, medico-teknik og transport. Aftalepartierne er enige om, at arbejdet med klimavurderingerne i sagerne til regionsrådet videreføres og intensiveres.

## 8.5 Grøn omstilling af den kollektive trafik

Region Syddanmark indgik i december 2020 en klimasamarbejdsaftale med regeringen. I aftalen forpligter Region Syddanmark sig til CO<sub>2</sub>-neutrale eller nulemissionsbusser i alle nye udbud af busser på regionale ruter fra 2021.

Her og nu er den grønne omstilling af den regionale bustrafik forbundet med meromkostninger, og der er teknologiske udfordringer i forhold til at opnå både CO<sub>2</sub>-neutralitet og nul-emission. Indtil både CO<sub>2</sub>- og emissionsfrie teknologier til den regionale bustrafik er til stede, er et sandsynligt scenarie en overgangsperiode, hvor der anvendes CO<sub>2</sub>-neutrale drivmidler i den eksisterende busflåde. Samtidig er en attraktiv kollektiv trafik i sig selv afgørende for den grønne omstilling, og derfor er det vigtigt, at serviceniveauet i den kollektive trafik ikke forringes. Forudsætningen for regionens målsætninger og forpligtelser i forhold til den grønne omstilling er derfor, at den økonomiske ramme er til stede, og at det er teknisk muligt.

Aftalepartierne er enige om, at et evt. råderum i 2021 inden for Regional Udvikling på op til 5 mio. kr. overføres til trafiksekskaberne med henblik på, at midlerne frem mod kommende, langsigtede udbud vedr. den kollektive bustrafik anvendes til gradvis omstilling til CO<sub>2</sub>-neutrale drivmidler i eksisterende materiel.

Aftalepartierne forventer, at staten fortsat vil kompensere størstedelen af merudgifterne i forbindelse med den grønne omstilling. Ud over en kortsigtet tilførsel af et evt. råderum inden for Regional Udvikling i 2021 og den forventede compensation fra staten er det derfor forudsat, at den grønne omstilling kan rummes inden for den eksisterende ramme til kollektiv trafik. I den netop indgåede "Infrastrukturplan 2035" er der afsat 250 mio. kr. i perioden 2022-2026 til grønne busser og mere grøn flextrafik. Puljen skal ifølge aftalen understøtte, at regionerne kan efterleve de med regeringen indgåede klimasamarbejdsaftaler.

## 9. Regional Udvikling

Regionsrådet vedtog i 2020 en ny udviklingsstrategi – "*Fremtidens Syddanmark*" for perioden 2020-2023 samt tilhørende delstrategier, der understøtter opfyldelsen af FN's verdensmål.

Aftalepartierne er enige om, at arbejdet med at implementere strategien skrider godt frem. Strategi-perioden udløber i 2023, og aftalepartierne finder det vigtigt fortsat at arbejde målrettet for at indfri strategiens målsætninger og understøtte FN's verdensmål. Aftalepartierne er ligeledes enige om, at de nyudpegede udvalg skal have en grundig introduktion til udviklingsstrategien og tilhørende delstrategier samt en midtvejsstatus på udmøntningen. Det skal danne grundlag for at drøfte, hvor tyngden skal ligge i den videre implementering af udviklingsstrategien.

Status og udvikling for implementeringen af udviklingsstrategien forelægges regionsrådet i en samlet årlig publikation.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 9.1 Implementering af den regionale udviklingsstrategi og delstrategierne

I aftalen om budget 2020 er afsat en ramme på 10 mio. kr. årligt til at realisere udviklingsstrategiens mål gennem relevante partnerskaber, fx med fokus på klima og grøn omstilling, stærke uddannelser, kultur, sundhedsinnovation mv. Regionsrådet har i 2020 og 2021 udmøntet rammen til i alt 19 initiativer, som supplerer de eksisterende udviklingsindsatser inden for de seks strategispor. Aftalepartierne er enige om også i 2022 at prioritere initiativer på klimaområdet inden for den afsatte ramme på 10 mio. kr. til at realisere udviklingsstrategien.

I 2022 fremlægger udvalgene på det regionale udviklingsområde initiativer for regionsrådet, der løbende udmønter rammen. Som afsæt for forslagene gennemføres i udvalgene en temadrøftelse af, hvor tyngden skal ligge i den videre udviklingsindsats inden for rammerne af "*Fremtidens Syddanmark*".

## 9.2 Generationsforureninger

På finansloven for 2021 er afsat 630 mio. kr. i perioden 2021-2025 til første fase i bekæmpelsen af de 10 generationsforureninger. De tre syddanske generationsforureninger er med i første fase.

Regionsrådet har gennem flere år arbejdet målrettet for at få afsat statslige midler. Aftalepartierne ser finanslovsbevillingen som frugten af såvel dette arbejde som resultatet af Region Syddanmarks konkrete handlinger igennem flere år, herunder i relation til Kærgård Klitplantage og Grindsted. De gode erfaringer med at inddrage borgerne og relevante organisationer skal videreføres og bidrage til, at indsatsen når helt i mål.

Ud over de statslige midler har regionsrådet de senere år afsat betydelige ressourcer til indsatserne i Grindsted, og aftalepartierne lægger vægt på at fastholde fokus på den målrettede indsats hen mod oprensning i Grindsted. I Grindsted er der igangsat undersøgelses- og udviklingsprojekter, der skal afklare på hvilke dele af Grindsted Å, der er behov for en afværgeindsats, og hvordan denne indsats kan gennemføres. Aftalepartierne vil på denne baggrund arbejde for at finansieringen af oprensningen i Grindsted indgår i næste runde af den nationale plan for oprensning af de danske generationsforureninger.

Videre noterer aftalepartierne sig, at der med Himmarsk Strand er mulighed for at skrive Danmarkshistorie. I partnerskab med Danfoss kan Region Syddanmark i løbet af ganske få år stå med den første, oprensede generationsforurening. Dermed vil der være taget et vigtigt skridt hen imod en afslutning af et mørkt kapitel i miljøets historie.

Med finanslovsbevillingen som løftestang ønsker aftalepartierne at støtte teknologiudviklingen i forhold til håndtering af store forureninger og herigennem bidrage til effektivisering af regionens øvrige jordforureningsindsatser og dermed også skabe grundlag for et muligt dansk eksporteventyr. Konkret gøres det ved at afsætte 4 mio. kr. i 2022 og 4 mio. kr. i 2023 til teknologiudviklingsprojekter, der skal udvikle viden og teste metoder inden for undersøgelse og oprensning af jordforureninger. Projekterne kan søges af virksomheder og universiteter. Initiativet finansieres ved i hvert af årene 2022 og 2023 at øremærke 2 mio. kr. fra rammen på 10 mio. kr. til implementering af udviklingsstrategien, mens de øvrige 2 mio. kr. i hhv. 2022 og 2023 finansieres inden for Regional Udviklings driftsbudget. Udviklingsprojekterne kan vise sig naturligt at løbe over en længere årrække. Andre regioner inviteres til at deltage i initiativet. Status på initiativet forelægges Miljøudvalget årligt.

## 9.3 Pesticidforureninger

Gennem de senere år har Region Syddanmark indgået i en række partnerskabsaftaler med vandforsyninger og kommuner med henblik på at understøtte en helhedsorienteret, effektiv indsats over for pesticidforureninger i grundvandet. Pesticidforurening af grundvandet udgør imidlertid et stigende problem for drikkevandsforsyningen i Region Syddanmark, og forsyningssikkerheden er alvorligt udfordret flere steder i

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

regionen. Der er derfor brug for, at alle parter fastholder fokus på udfordringerne og i nødvendigt omfang opskalerer indsatserne.

Aftalepartierne er enige om at fortsætte og intensivere indsatserne i partnerskaberne samt i konkrete forureningsundersøgelser og udviklingsprojekter. Miljøudvalget fremlægger forslag til indsatser på pesticidområdet i forbindelse med det årlige arbejdsprogram.

## 9.4 Mobilitet

Transport står for en meget væsentlig del af den danske CO2-udledning. Arbejdet med at fremme en grøn og bæredygtig mobilitet vil derfor blive afgørende de kommende år, og det er også et mål i den syddanske mobilitetsstrategi at understøtte syddanskernes muligheder for at træffe grønnere mobilitetsvalg. Det kan ske i form af dels omstilling til grønne drivmidler af både den private og den kollektive trafik og dels en generel omstilling til grønnere og mere bæredygtige transportformer som delemobilitet, samkørsel, cykel m.v. til gavn for bl.a. klimaet.

Med Syddansk Mobilitetsstrategi er der taget de første skridt til, at mobilitet er andet og mere end infrastruktur, og i realiseringen af strategien er der indtil nu bl.a. arbejdet med knudepunkter, delemobilitet, cyklisme mv.

Aftalepartierne er enige om, at arbejdet med den brede mobilitetsdagsorden skal fortsætte, og at evt. konkrete tiltag hertil finansieres inden for den afsatte ramme på 10 mio. kr. til at realisere udviklingsstrategien.

I juni 2021 er indgået en politisk aftale mellem alle Folketingets partier om "Infrastrukturplan 2035". De syddanske infrastrukturprioriteringer, som er aftalt sammen med de 22 syddanske kommuner, er i et vist omfang helt eller delvist imødekommet. Jf. "Syddansk Mobilitetsstrategi" vil Region Syddanmark tage initiativ til sammen med kommunerne at drøfte status og efterfølgende opdatering og tilpasning af de syddanske infrastrukturprioriteter.

Aftalepartierne er enige om, at Region Syddanmark i forbindelse med det fremadrettede arbejde med syddanske infrastrukturprioriteter og mobilitetstiltag skal arbejde for en fornyet tilgang, herunder både processuelt og indholdsmæssigt i form af en bredere tilgang til mobilitet.

### 9.4.1 Kollektiv trafik

Den regionale kollektive trafik er fortsat økonomisk udfordret af COVID-19 med færre passagerer og passagerindtægter som følge. Trafikselskaberne er i 2020 og 2021 kompenseret direkte for COVID-19 relaterede nettomerudgifter. Der forventes fortsat reducerede indtægter og øgede udgifter i den kollektive trafik i 2022, hvor der med udgangen af 2022 ventes ca. 5 pct. færre passagerer end før COVID-19. Kompensation for mistede indtægter i 2022 drøftes på nationalt plan i efteråret 2021. I lighed med de øvrige trafikselskaber budgetterer de syddanske trafikselskaber indtil videre også med fuld kompensation i 2022.

Aftalepartierne opfordrer regeringen til hurtigst muligt at sikre grundlaget for fuld kompensation i 2022 og de efterfølgende år.

Aftalepartierne ønsker fortsat at udbygge samarbejdet mellem regionens to trafikselskaber, Fynbus og Sydtrafik. De årlige møder mellem trafikselskabet og Udvalget for regional udvikling, hvor trafikselskaberne bl.a. orienterer om fremdriften i selskaberne samarbejde om fælles drift samt nye samarbejdsområder, fortsættes. Det er fortsat Region Syddanmarks holdning, at der bør ske en egentlig fusion af trafikselskaberne i regionerne.



# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 9.5 Uddannelse

Folketinget har i juni 2021 indgået en politisk aftale om elevfordeling på de gymnasiale uddannelser med virkning fra skoleåret 2023/2024. Formålet er at sikre et bedre grundlag for mindre gymnasier i tyndt befolkede egne af Danmark og en mere balanceret elevsammensætning i byerne. Som led i aftalen nedlægges de nuværende fordelingsudvalg, og regionerne får et styrket ansvar for gymnasieuddannelserne. Udvalget for Uddannelse og Arbejdskraft følger arbejdet med den nye elevfordelingsmodel.

Regionerne har fået indstillingsret over 20 pct. af EU's socialfondsmidlerne i perioden 2021-2027. For Region Syddanmarks vedkommende svarer det til ca. 3,5 mio. kr. årligt. I økonomiaftalen for 2022 er afsat 15 mio. kr. årligt til alle regioner til regional medfinansiering, svarende til ca. 2,5 mio. kr. for Region Syddanmark.

Udvalget for Uddannelse og Arbejdskraft fremlægger forslag til, hvordan socialfondsmidlerne udmøntes mest hensigtsmæssigt for bedst muligt at understøtte den syddanske uddannelsesstrategi "Kompetencer til fremtiden".

## 9.6 Kultur og oplevelser

Markeringen og fejringen af Genforeningen i 2020 og 2021, herunder ikke mindst H.M. Dronningens og den tyske forbundspræsidents besøg i juni 2021, har været en markant succes og affødt stor interesse regionalt, nationalt og internationalt. Det på trods af de begrænsninger COVID-19 pandemien medførte. Aftalepartierne ser markeringen som et godt eksempel på, hvordan en tematisk fokusering af regionens kulturindsats kan bidrage til at sætte markante aftryk.

Aftalepartierne ønsker også i 2022 at udmelde en temapulje på kulturområdet med fokus på kultur i landdistrikterne, så afprøvning og udvikling af kulturinitiativer i disse områder styrkes. Med en temapulje kan der følges op på læring og anbefalinger fra bl.a. det igangsatte vidensamarbejde med de øvrige regioner og Center for Landdistriktsforskning på Syddansk Universitet. Udvalget for regional udvikling fremlægger et konkret forslag til udmøntning af en sådan tematisering.

Aftalepartierne ser frem til at følge udmøntningen af allerede givne bevillinger i relation til gennemførelsen af DGI Landsstævnet og Tour de France medio 2022 samt planlægningen af et regionalt kulturtræf for syddanske kulturaktører.

De fire sydfynske kommuner Svendborg, Faaborg-Midtfyn, Langeland og Ærø kommuner har besluttet i fælleskab at etablere Geopark Det Sydfynske Øhav med henblik på at opnå udnævnelse som UNESCO Global Geopark.

Aftalepartierne er enige om at reservere op til 1 mio. kr. fra kulturpuljen i 2022 til formidlings- og oplevelsesaktiviteter, der understøtter regionsrådets kulturstrategi, i regi af Geopark Det Sydfynske Øhav.

## 9.7 Sundhedsinnovation

Den nye nationale sundhedsklynge Danish Life Science Cluster er etableret i 2021 med en stærk regional "hub" i Syddanmark, som støttes af bl.a. Region Syddanmark, der har indgået en treårig samarbejdsaftale med klyngen. Aftalepartierne ønsker, at der i den kommende periode sættes fokus på konsolideringen af den syddanske "hub" og på at understøtte og positionere de syddanske styrker inden for velfærdsteknologi, kunstig intelligens og robotteknologi i en national og international kontekst.

Aftalepartierne ønsker endvidere at styrke offentlig private innovation i Syddanmark, herunder ved at sikre et tæt samspil mellem klyngen, den regionale hub, Campus Odense samarbejdet, Healthcare DENMARK og besøgscenteret Nation of Health. Endvidere er aftalepartierne enige om, at der skal arbejdes for at tiltrække yderligere EU-finansiering gennem EU-kontoret (SDEO).

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Indsatserne finansieres inden for den eksisterende ramme.

## 9.8 Dansk-tysk og internationalt samarbejde

I forlængelse af den regionale udviklingsstrategi og på baggrund af serviceeftersynet i 2021 af regionens dansk-tyske og internationale arbejde er der sket en målretning af regionens internationale indsats.

På det dansk-tyske område ser aftalepartierne frem til at tage yderligere skridt ad denne vej, så der i samarbejde med regionens partnere arbejdes for, at det dansk-tyske samarbejde i endnu højere grad bliver drevet af de behov, som borgere og virksomheder på begge sider af grænsen oplever.

Aftalepartierne ser i den forbindelse et stort potentiale i den netop indgåede fælleserklæring med delstaten Slesvig-Holsten samt i etableringen af en dansk-tysk udviklingsalliance, der kan bidrage til at binde udviklingskræfter og centrale partnere sammen på tværs af den dansk-tyske region, så den samlede region står stærkest muligt i den nationale og globale konkurrence om udviklingsmidler, talenter og kvalificeret arbejdskraft. Evt. initiativer kan finansieres inden for rammen på 10 mio. kr. til realisering af den regionale udviklingsstrategi.

Aftalepartierne glæder sig over, at det nye dansk-tyske Interreg 6A-program tegner positivt, og at Region Syddanmark fortsat vil være ansættelsesmyndighed for de ansatte i Interreg-sekretariatet, som også i den kommende programperiode vil være placeret i Kruså. Med sine ca. 670 mio. kr. over de næste syv år ser aftalepartierne Interreg 6A-programmet som en vigtig kilde til finansiering af initiativer, der skal styrke det dansk-tyske samarbejde. På denne baggrund fortsætter Region Syddanmarks engagement i Interreg-programmet.

Som nabo til Tyskland har Region Syddanmark en særlig interesse i at styrke syddanskernes tysk-kundskaber, bl.a. som følge af Tysklands rolle som samhandelspartner. Regionsrådet har løbende støttet indsatser med fokus på tysk med midler fra uddannelsespuljen og understøtter også finansielt et grænseoverskridende arbejdsmarked gennem Pendlerkontoret i Region Sønderjylland-Schleswig samt kultursamarbejdet gennem kulturaftalen Sønderjylland-Schleswig.

Aftalepartierne ønsker at sikre en ny aftale for samarbejdet i Region Sønderjylland-Schleswig, herunder at der i samarbejdet fokuseres på tre kerneopgaver: Grænsependling, arbejdskraftens mobilitet over grænsen samt kulturområdet, og at det sikres, at der ikke sker overlappende eller ukoordinerede aktiviteter. Aftalepartierne ønsker endvidere i 2022 at udbygge dialogen med de kommunale partnere på dansk side om det fremadrettede samarbejde og engagementet i Region Sønderjylland-Schleswig.

Aftalepartierne ønsker, at administrationen afsøger mulighederne for at udvikle nye sprogindsatser fx i regi af det kommende Interreg 6A-program og den nyetablerede dansk-tyske udviklingsalliance. Indsatserne kan fx arbejde med studieture, udveksling, sprogcertificeringer mv. Midlerne finansieres af uddannelsespuljen.

Videre fortsætter det gode samarbejde med de øvrige partnere i STRING, hvor Region Syddanmark har særlig fokus på udvikling af en grøn infrastruktur. Også samarbejdet med de syddanske kommuner i regi af det Syddanske EU-kontor (SDEO) fortsætter på baggrund af den i 2021 besluttede fokusering og på baggrund af en ny samarbejdsaftale med kontoret.

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

---

Vejle, den 14. september 2021:

**Stephanie Lose**, Venstre, regionsrådsformand

**Karsten Uno Petersen**, Socialdemokratiet

**Annette Blynel**, Socialistisk Folkeparti

**Thies Mathiasen**, Dansk Folkeparti

**Morten Weiss-Pedersen**, Det Konservative Folkeparti

**Morten Brixtofte Petersen**, Det Radikale Venstre

**Marianne Mørk Mathiesen**, Liberal Alliance

# Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

## 10. Oversigt, økonomi

### Sundhed – Drift

Afsnit	Indsatsområde	2022	2023	2024	2025	Engangs 2021	Anlæg
<b>Indarbejdet i forslag til budget 2022-2025, jf. sidepapir til 2. behandlingen</b>							
	Udgiftsvækst betinget af demografi m.v.	65					
	Udgiftsvækst på andre områder	104					
	Lov- og cirkulæreprogram (DUT) m.v.	43					
	Besparelser og effektiviseringer	-40					
	<b>I alt</b>	<b>171</b>					
<b>Prioriteret i aftalen om budget 2022</b>							
<b>1.2</b>	Borgerinddragelse					1,2	
<b>3.1.1</b>	Styrket indsats, fødeområdet	5,6	6,1	11,6	11,6	6,0	15,4
	Partnerskab med civilsamfundet	2,5	2,5	2,5	2,5		
	Aktivitetsafregning, fødsler *)						
	Jordemoderledede fødeklionikker **)						
<b>3.1.2</b>	Styrket indsats på det akutte område	6,6	10,8	15,2	18,6		5,2
<b>3.1.3</b>	Styrket indsats for hjertepatienter	3,7	3,7	3,7	3,7		3,5
	Opsporing, familiær hyperkolesterolæmi ***)						
<b>3.1.5</b>	Ny lægeuddannelse, Esbjerg	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	
<b>3.1.7</b>	Børneonkologi, OUH	1,5	1,5	1,5	1,5		
<b>3.1.8</b>	Mammografiscreening, udvidet åbningstid	0,4	0,4	0,4	0,4		
<b>3.2.1</b>	BED (Binge Eating Disorder)	3,0	3,0	3,0	3,0		
<b>3.2.3</b>	Telepsykiatrisk center	2,5	2,5	2,5	2,5		
<b>3.2.4</b>	Mobil skadestue, Svendborg, permanentgør.	2,4	2,4	2,4	2,4		
<b>3.2.5</b>	Socialsygeplejersker, Svendborg og Aabenraa	1,0	1,0	1,0	1,0		
<b>3.2.6</b>	Aktiviteter	3,2	3,2	3,2	3,2		
<b>3.2.7</b>	Intensiv senge, retspsykiatri	2,5	2,5	2,5	2,5		
<b>3.3</b>	Styrkelse af præhospitalt beredskab	5,0	5,0	5,0	5,0		
<b>3.5.1</b>	Styrket kontrol inden for praksisområdet ****)						
<b>3.5.2</b>	Satellitpraksis, speciallægeområdet ****)						
<b>3.6.1</b>	Røde Kors - Omsorgscenter Svalegangen	2,5	2,5	2,5	2,5		
<b>3.7</b>	Omlægning til mere klimavenlig kost					0,5	
<b>4.2</b>	Bedre arbejdsmiljø og trivsel					12,5	
<b>6.</b>	Digitaliseringsstrategi	4,8	4,8	4,8	4,8	15,0	
<b>6.2</b>	Cybersikkerhed	10,7	10,7	10,7	10,7		
<b>8.</b>	Styrkelse af klimaenhed	1,0	1,0	1,0	1,0		
	<b>I alt</b>	<b>60,0</b>	<b>64,6</b>	<b>74,5</b>	<b>77,9</b>	<b>36,2</b>	<b>24,1</b>
*) Anslået 10 mio. kr. årligt, finansieret af meraktivitetspuljen							
**) Finansieret af meraktivitetspuljen							
***) Anslået 10-20 mio. kr. årligt, finansieret af meraktivitetspuljen							
****) Inden for praksisområdets rammer							

## Aftale om budget 2022 for Region Syddanmark

### Sundhed – Anlæg

Afsnit	Emne	2021	2022	2023	2024	2025
<b>Prioriteret i aftalen om budget 2022</b>						
6.1	Digitaliseringsstrategi		20,0	20,0	20,0	
6.2	Cybersikkerhed		21,4			
7.1	Udskiftning af blodbus, Odense	6,2				
7.2	Ladeinfrastruktur, Det nye OUH	21,2				
7.3	SHS Aabenraa – Gangbro til scannerbygning	8,0				
7.4	SHS Aabenraa – Lokaleudfordringer, FAM	10,0				
7.5	Psykiatrien – aktivitetsmuligheder, udearealer m.v.	20,0				
7.6	OUH Svendborg – Generalplan II	8,0				
7.7	Parkeringskapacitet, Det nye OUH	5,0				
7.8	SLB Kolding – Neonatal-, barsels- og fødeafsnit	2,0	3,0	38,0	22,0	
7.9	SLB Laboratoriecenter	3,0	20,0	15,0	22,0	
	Konsolideringsrammen, anlæg	-83,4				
	<b>I alt</b>	<b>0,0</b>	<b>64,4</b>	<b>73,0</b>	<b>64,0</b>	<b>0,0</b>